

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2015

Ανασκόπηση

Τα σημαντικότερα γεγονότα
του χρόνου που φεύγει

diadromes@haniotika-nea.gr

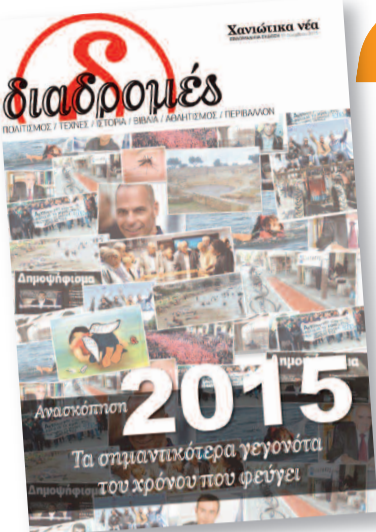
ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Τον καθιερωμένο απολογισμό της χρονιάς που πέρασε, όπως αυτή αποτυπώθηκε στις σελίδες των "Χανιώτικων νέων" παρουσιάζουμε στο σημερινό τεύχος των "διαδρομών".

Αποχαιρετώντας ή ακόμα καλύτερα ξορκίζοντας αυτήν την τόσο δύσκολη χρονιά, παρουσιάζουμε την τοπική επικαιρότητα, τις πολιτικές εξελίξεις, τα γεγονότα στον κόσμο, την καθημερινότητα, τις μικρές και μεγάλες επιτυχίες, τις αγωνίες, τις χαρές και τις στενοχώριες που απασχόλησαν τους περισσότερους από εμάς το 2015.

Με συγκρατημένη αισιοδοξία, η ευχή μας για την χρονιά που έρχεται, είναι να εξελιχθεί ευνοϊκότερα από την προηγούμενη για όλους, με υγεία, συλλογική συνείδηση και καλύτερες προοπτικές.

31/12

Μελανία

1/1

Βασίλειος,
Εμμέλεια,
Τηλέμαχος

2/1

Σεραφείμ

3/1

Γενοβέφα

5/1

Θεωνάς,
Θεόπεμπτος

6/1

Φώτιος,
Θεοφάνης,
Ιορδάνης,
Ουρανία,
Περσιτέρα,
Θεοπούλα

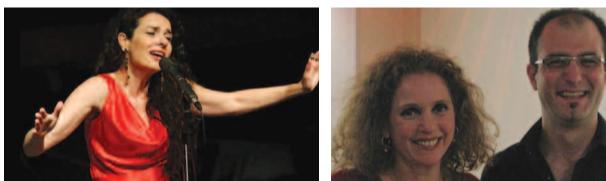
7/1

Γιάννης,
Πρόδρομος

8/1

Αγάθων,
Βασίλισσα,
Δομνίκη,
Παρθένα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Παράξενα και
περίεργα των γιορτών

σελ. 6 ~ Παιδότοπος

σελ. 7 ~ Αφορμή - Σερφαρίσματα

σελ. 8 - 11 ~ 2015: Η χρονιά που
η καρδιά χτυπούσε δυνατά...σελ. 12 - 15 ~ Αθλητική
ανασκόπηση

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

γιορτάζουν

διαδρομές

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
"Χανιώτικα νέα"ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια Κουμλί

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:

Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσπράκη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατσάκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης Χατζηδάκης

ΣΧΕΔΙΑΣΗ:

Νίκος Κοσμαδάκης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:

Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Βαγγέλης Βεργανέλας
Νεκτάριος Κακατσάκης
Αντώνης Φραγκιαδάκης

No.494

Φανταστικό
μουσείο

Hans Holbein ο Νεώτερος, "Οι Πρεσβευτές", 1533, Λονδίνο, Εθνική Πινακοθήκη.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Ο μεγάλων διαστάσεων πίνακας αποτελεί το στολίδι της Εθνικής Πινακοθήκης του Λονδίνου. Το έργο δεν είναι σε καμιά περίπτωση μονάχα μια προσωπογραφία δύο επιφανών ευγενών συνδεδεμένων με την πόλη του Λονδίνου, αλλά σε δεύτερη ανάγνωση αποκαλύπτεται ως ζωγραφικός διαλογισμός πάνω στην προσωρινότητα της ανθρώπινης ύπαρξης. Στο αριστερό τμήμα όπως κοιτά ο θεατής το έργο αναγνωρίζει κανείς τον Jean de Dinteville, Γάλλο ευγενή από το Polis (η υδρόγειος στον άξονα της ευθείας του αριστερού χεριού του υποδεικνύει τον τόπο καταγωγής του), ο οποίος είχε υπάρξει Γάλλος πρέσβης στο Λονδίνο κατά τον 16ο αιώνα.

Το διακοσμητικό μοτίβο στο ξίφος που κρατά με το δεξί του χέρι αποκαλύπτει την ηλικία του (29). Ανέναντί του απεικονίζεται ο συμπατριώτης του ουμανιστής George de Selve, ο οποίος είχε επισκεφθεί το Λονδίνο στα 1533. Ο αριστερός του αγκώνας αναπαύεται πάνω σε ένα βιβλίο, στο οποίο εγγράφεται η ηλικία του (25).

Η ενδυμασία του παραπέμπει στο επισκοπικό αξίωμα που κατείχε. Ανάμεσα στους δύο άνδρες ο Holbein θα εναποθέσει μια σειρά από αντικείμενα, που αφενός αντανακλούν τα ενδιαφέροντά τους, αλλά ενέχουν ταυτόχρονα και συμβολικές αναφορές: Πάνω στο δεξιότε-

χνικά στις επιμέρους λεπτομέρειες αποδοσμένο ανατολίτικο χαλί -στο πάνω ράφι- διακρίνονται μια μεγάλη υδρόγειος και όργανα αστρονομίας και ναυσιπλοΐας. Ανάμεσα στα άλλα αντικείμενα δύο ρολόγια καταγράφουν ώρα και ημερομηνία, ενώ μπροστά από την υδρόγειο, στο κάτω ράφι διακρίνεται ένα γερμανικό αντίγραφο της πραγματείας "Αριθμητική για Εμπόρους". Δίπλα του ένα μνημολόγιο είναι ανοιγμένο σε μια σελίδα με έναν ύμνο του Μαρτίνου Λούθηρου. Η στην προοπτική απόδοση της δεξιοτεχνικά ζωγραφισμένης λύρας έχει μια σπασμένη χορδή, γεγονός που παραπέμπει συμβολικά στη μηδαμινότητα της ανθρώπινης ύπαρξης και τον εύθραυστο χαρακτήρα της. Το ίδιο αυτό μήνυμα ακόμη πιο επιτακτικό απαντάται και σε μια άλλη λεπτομέρεια του πίνακά μας. Στο μωσαϊκό δάπεδο που εμπνέεται από τα διακοσμητικά μοτίβα του αντίστοιχου δαπέδου στο αβαείο του Westminster στο Λονδίνο, διακρίνεται ένα ανθρώπινο κρανίο. Αποκαλύπτοντας την ταυτότητα του μονάχα εφόσον ιδωθεί από την κατάλληλη οπτική γωνία το κατεξοχήν αυτό σύμβολο ματαιότητας ενεργοποιεί τις αισθήσεις του θεατή και καλείται ως memento mori να ξυπνήσει με τρόπο ακόμη πιο εμφαντικό μέσα μας την υπόμνηση του επικείμενου, αναπόφευκτου ερχομού του θανάτου.

ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ “ΜΑΝΟΣ ΚΑΤΡΑΚΗΣ”

“Χάρτινο το φεγγαράκι”

Η μουσική παράσταση “Χάρτινο το φεγγαράκι” με ελληνικά και ξένα τραγούδια από το θέατρο, επαναλαμβάνεται για τρίτη φορά, στην Αίθουσα Μάνος Κατράκης, το Σάββατο 2 Ιανουαρίου, στις 9 ακριβώς.

Ελισάβετ Βερούλη ερμηνεύει μια σειρά από γνωστά και αγαπημένα τραγούδια που συνόδεψαν θεατρικές παραστάσεις. Στο πιάνο τη συνοδεύει ο Δημήτρης Ντρουμπογιάννης. Την σκηνική απόδοση των τραγουδιών επιμελήθηκε ο Μανώλης Πουλής.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τραγούδια από θεατρικές παραστάσεις, τη μουσική των οποίων συνέθεσαν αγαπημένοι συνθέτες, όπως οι: Μίκης Θεοδωράκης, Μάνος Χατζιδάκις, Χρήστος Λεοντής, Θάνος Μικρούτσικος, Σταύρος Ξαρχάκος, Γιάννης Μαρκόπουλος, αλλά και Giacomo

Puccini, Andrew Lloyd Webber, Kurt Weill, Richard Rodgers, Frederick Loewe, σε στίχους/αποδόσεις από θεατρικά έργα των: Brendan Behan, Bertolt Brecht, Lope de Vega, F.G. Lorca, Luigi Pirandello, Pablo Neruda, Αλέκου Γαλανού, Μήτσου Ευθυμιάδη, Νότη Περγιάλη κ.ά.

Αίθουσα Μάνος Κατράκης, οδός Ιφιγενείας, Χρυσή Ακτή, Χανιά.

Είσοδος ελεύθερη, με προαιρετική συνεισφορά.

Τηλέφωνα για πληροφορίες και κρατήσεις θέσεων: 6975861592 και 28210-33472.

ΣΤΟ ΚΑΜ

“Στον ουρανό μια νύχτα με τ’ αστέρια”

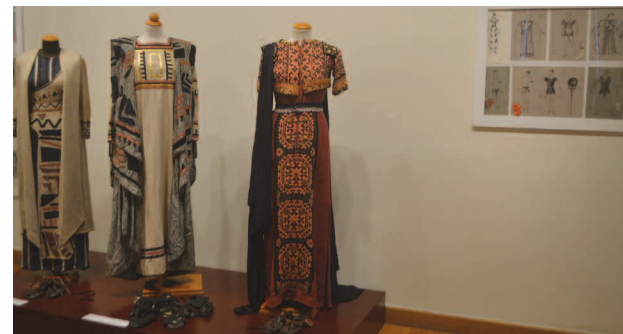
Μουσική βραδιά θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 3 Ιανουαρίου στις 8:30 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου.

Όπως αναφέρεται στο σχετικό δελτίο Τύπου του Κ.Α.Μ., «Η Κλεονίκη Δεμίρη στο τραγούδι και ο Δημήτρης Μπουζάνης στο πιάνο μας ταξιδεύουν μέχρι τ’ αστέρια! Με οδηγό το αργεντινικό αλλά και το ελληνικό τάνγκο θα περάσουμε μια βόλτα από το Μεξικό για να επιστρέψουμε στη Μεσόγειο: Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ελλάδα... ακολουθώντας ή ψάχνοντας το δικό μας αστέρι. Ερωτας, χορός, ταξίδι με τραγούδια της κάτω Ιταλίας, ιταλικός

κινηματογράφος με τη μουσική του Νικολά Ριοναννί, περιπλανήσεις στην Αθήνα του τότε και του σήμερα.

Μετά από μια σειρά επιτυχημένων παραστάσεων σε όλη την Ελλάδα, δύο παραστάσεις στη Μουσική Βιβλιοθήκη στο Μεγάρο Μουσικής Αθηνών και μια εξαιρετική παράσταση στην Ιορδανία, η Κλεονίκη Δεμίρη μας υπόσχεται μουσικά ταξίδια μέχρι τ’ αστέρια».

Διοργάνωση: Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ.
Είσοδος: 5 ευρώ.

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Ο κόσμος του Γιάννη Κύρου

Συνεχίζεται στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων η εικαστική παραγωγή με τίτλο “Ο κόσμος του Γιάννη Κύρου. Σκηνικά, κοστούμια, και αρχειακό υλικό από το θέατρο, τον χορό, τη μουσική και την τηλεόραση”.

Η συλλογή ανήκει στον Χανιώτη ηθοποιό Λευτέρη Λαμπράκη, που είναι και ο επιμελητής της έκθεσης και ο οποίος προτίθεται να παραχωρήσει με τη μορφή μόνιμου δανείου, το μεγαλύτερο μέρος της συλλογής του που εκτίθεται στη Δημοτική Πινακοθήκη.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 12 Φεβρουαρίου 2016. Στόχος της έκθεσης είναι να αναδείξει το συνολικό έργο του σκηνογράφου - σκηνοθέτη Γιάννη Κύρου στο θέατρο και την τηλεόραση, στον χορό και τη μουσική. Να γνωρίσουμε την έκφραση και την εποχή του.

ΑΠΟ ΤΗΝ Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ

Εορτασμός της πρώτης του νέου έτους

Με την ευκαιρία της εορτής της πρώτης του νέου έτους 2016 θα πραγματοποιηθεί επίσημη δοξολογία στις 11:30 μ.μ. στον Μητροπολιτικό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου και στη συνέχεια, στο Μέγαρο της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων θα ακολουθήσουν αγιασμός για την πρώτη του έτους και κοπή βασιλόπιτας.

ΝΕΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

“Λαμπεντούζα” στο θέατρο “Κυδωνία”

Μετά τη μεγάλη επιτυχία που σημείωσαν οι πρώτες παραστάσεις του έργου “Λαμπεντούζα”, σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη, στο θέατρο Κυδωνία στα Χανιά, το έργο θα παρουσιάζεται ξανά από την Παρασκευή 8 μέχρι και την Κυριακή 31 Ιανουαρίου, σε έναν δεύτερο κύκλο 12 παραστάσεων, κάθε Παρασκευή και Σάββατο στις 9:30 μ.μ. και τις Κυριακές απογευματινή στις 7:30 μ.μ.

Τιμή εισιτηρίου: 12 ευρώ (γενική είσοδος).
Περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνία, στο τηλέφωνο 28210 92395 και 6973005570 και στην ιστοσελίδα: www.theatro-kydonia.gr

www.facebook.com/haniotika.nea

Βρείτε μας στο facebook

Follow me!

www.twitter.com/HaniotikaNea

Από και προς ΧΑΝΙΑ με καθημερινά δρομολόγια

Blue Galaxy

Τα δρομολόγια πραγματοποιούνται σε συνεργασία με την ANEK LINES.

- SUPERSAVER Οικονομική**
Τιμή κατ' άτομο 20€
Ισχύει για περιορισμένο αριθμό θέσεων
- SAVER Οικονομική Έκπτωση 20%**
στους επιβάτες στην Οικονομική θέση
Ισχύει για περιορισμένο αριθμό θέσεων
- 3+1 δωρεάν εισιτήριο**
σε 4κλινη καμπίνα
- Χειμερινά Πακέτα προσφορών**
από 76€ για 1 άτομο & 1 Ι.Χ.
Ισχύει για περιορισμένο αριθμό θέσεων
- Έως 50% έκπτωση**
σε φοιτητές, πολύτεκνους κ.α.

SeaSmiles Ταξιδεύω και κερδίζω!

Πληροφορίες / Κρατήσεις:
Χανιά, τηλ.: 28210 27 500 - Αθήνα, τηλ.: 210 8919700

Attica Group

Blue Star Ferries
κανείς δεν μας ταξιδεύει καλύτερα

ΟΙ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΕΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ, ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΕΘΙΜΑ & ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΟΙ ΑΓΙΟΙ ΒΑΣΙΛΗΔΕΣ

Παράξενα και περίεργα των γιορτών

ΜΑΡΙΑ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ
mariamystakidou@gmail.com

Μοσχομυριστοί κουραμπιέδες και λαχταριστά μελομακάρονα. Ένας καλοκάγαθος στρουμπουλός Άγιος Βασίλης που γυρνά σε όλο τον κόσμο πάνω στο έλκηθρό του και μοιράζει δώρα. Στολισμένες βασιλόπιτες με το τυχερό φλουρί, οι οποίες θα κοπούν μετά την αλλαγή του χρόνου και θα χαρίσουν καλοτυχία σε εκείνους που θα βρουν το νόμισμα.

ν νομίζετε πως αυτή είναι η εικόνα για τις γιορτές παντού στον κόσμο, καιρός να αναθεωρήσετε. Αφενός γιατί η δυτική κουλτούρα απέχει έτη φωτός από τις υπόλοιπες, αφετέρου επειδή ακόμα και μεταξύ των χωρών της ονομαζόμενης “δύσης”, υπάρχουν τόσες διαφοροποιήσεις, παράξενα ήθη και έθιμα για τις γιορτές, που πραγματικά συναρπάζουν.

Ευτυχισμένο το 5118!

Κατ’ αρχάς υπάρχει το θέμα το χρόνου. Ο χρόνος είναι σχετικός. Και κατασκευασμένος. Ο άνθρωπος “έφτιαξε” τον χρόνο για να μπορεί να μη “χάνεται” και να οργανώνεται. Δεν είναι λοιπόν καθόλου παράξενο που εμείς -μαζί με όσους λαούς “μετρούν” με βάση το Γρηγοριανό ημερολόγιο- θα υποδεχτούμε το 2016, ενώ οι λαοί που μετρούν... αλλιώς θα

γιορτάσουν τον ερχομό του 5777, του 5118, του 4713 και ποιος ξέρει ακόμα ποιες μυστηριώδεις και παράξενες Πρωτοχρονιές που δεν γνωρίζουμε καν...

Το “μέτρημα” του χρόνου είναι μια ιστορία παλιά. Ξεκίνησε από την επιτακτική ανάγκη δημιουργίας ενός “μετρητή” που θα έβαζε σε τάξη την οικονομία, το εμπόριο, την γεωργία κ.λπ. Από τον 16ο αιώνα το κυρίαρχο μοντέλο που επικράτησε ήταν το Γρηγοριανό ημερολόγιο, μία αναθεώρηση του Ιουλιανού, το οποίο είχαν καθιερώσει οι Ρωμαίοι ήδη από το 45 π.Χ.

Όπως συμβαίνει, όμως, πάντα υπάρχουν και εκείνοι που δεν εναρμονίζονται με τα κυρίαρχα μοντέλα και επιλέγουν να ακολουθήσουν το δικό τους μονοπάτι. Έτσι λοιπόν λαοί με διαφορετικές πεποιθήσεις, θρησκείες και παραδόσεις, λαοί ανατολικών κυρίως πολιτισμών δεν μπόρεσαν να χωρέσουν στο “ρωμαϊκό” καλούπι και διατήρησαν τις δικές τους μετρήσεις.

Βέβαια “ασπάστηκαν” τη σύμβαση του χρόνου προκειμένου να μπορούν να έχουν εμπορικές και άλλες συναλλαγές με το μεγαλύτερο κομμάτι του κόσμου, αλλά διατήρησαν μαζί με τα έθιμά τους τον δικό τους “μετρητή” χρόνο.

Η Πρωτοχρονιά, εκτός των άλλων, σηματοδοτεί την αρχή κάτι καινούργιου. Είναι ο λαμπρός ερχομός ενός νέου έτους, το οποίο όλοι ελπίζουν και εύχονται να φέρει χαρά, ευτυχία, χρήματα, υγεία, πλούσιες σοδειές, κερδοφόρο εμπόριο κ.λπ. Πρόκειται για μια γιορτή που “καλοπιάνει” τον καινούργιο χρόνο, προκειμένου αυτός να φανεί γενναϊόδωρος, κιμπάρης και γουρλής.

Και υπ’ αυτό το πρίσμα μπορεί να εξηγηθεί η

Η συμπαθέστατη γριούλα είναι η Μπεφάνα και μας “έρχεται” από τη γειτονική Ιταλία. Είναι εκείνη που φέρνει δώρα στα καλά παιδιά, ενώ στα “άτακτα” δίνει κάρβουνα, κρεμμύδια και σκόρδα.

Ο φοβερός και τρομερός Κράμπους που αρπάζει τα “κακά” παιδάκια... Ακόμα και τις γιορτές εκμεταλλεύονται αυτοί οι γερμανόφωνοι για να κρατούν τα παιδιά τους σε πειθαρχία... Πώς να τολμήσεις να μην είσαι καλό παιδί όταν ξέρεις πως αυτός ο τρομακτικός τύπος θα έρθει να σε βουτήξει μέσα στη νύχτα....

διαφοροποίηση του εορτασμού της Πρωτοχρονιάς ανάλογα με την κουλτούρα των λαών.

Οι Ινδοί, οι Πέρσες και οι Αφγανοί γιορτάζουν την Πρωτοχρονιά στις 22 Μαρτίου. Στην Κίνα η κατάσταση είναι ακόμα πιο μπερδεμένη αφού η Πρωτοχρονιά είναι... κινητή εορτή που εξαρτάται από τη θέση των αστερισμών! Στην Αιθιοπία έχουν Πρωτοχρονιά τον Σεπτέμβριο, τον μήνα που αρχίζει η συγκομιδή των σπαρτών.

Με άλλα λόγια, φέτος, εμείς οι Δυτικοί περιμένουμε το 2016. Με βάση τους υπολογισμούς και τις πληροφορίες που δίνει σχετικά η wikipedia στην Ινδία η “αλλαγή” του χρόνου θα γίνει τον Μάρτιο, οπότε και θα έρθει το 5118. Οι Πέρσες θα χαιρετήσουν το 1394. Το καλεντάρι των περισσότερων Εβραίων πάλι, “δείχνει” πως φέτος μπαίνουν στο 5777, ενώ οι παραδοσιακοί Κινέζοι, κάπου στα μέσα του Φλεβάρη θα καλοδεχθούν το 4713!

Και φυσικά να μην ξεχνάμε και τους παλαιότερους ημερολογίτες που δεν δέχονται το Γρηγοριανό ημερολόγιο και από 1924 διατηρούν το Ιουλιανό, με αποτέλεσμα να γιορτάζουν πάντα με διαφορά 13 ημερών!

Ο εορτασμός της Πρωτοχρονιάς ήταν θέμα εξαιρετικά περιπλεγμένο από την αρχαιότητα. Και τούτο επειδή ο ερχομός του νέου έτους συνδεόταν άρρηκτα με τις δραστηριότητες του κάθε λαού. Έτσι στην αρχαία Αίγυπτο, γιόρταζαν την Πρωτοχρονιά τον Ιούνιο που ο Νείλος φούσκωνε και πότιζε τα χωράφια, ενώ στην Περσία, η Πρωτοχρονιά γιορταζόταν την αρχή της άνοιξης, στην εαρινή ισημερία.

Και δεν είναι μόνο η Πρωτοχρονιά που γιορτάζεται με διαφοροποιήσεις στον πλανήτη. Το ίδιο, σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό, συμβαίνει με τα έθιμα των γιορτών!

Αν νομίζετε πως ο Άγιος Βασίλης απολαμβάνει παντού γλυκίσματα και γάλα, δεν έχετε γνωρίσει τον Άγιο των Ιρλανδών... Αυτός τη θέλει τη μπυρίτσα του!

Μπύρα και κρεατόπιτα για τον Άγιο Βασίλη!

Στην Αμερική αφήνουν γάλα και κουλουράκια δίπλα στο δέντρο. Στην Ελλάδα "τρατάρουμε" τον αγαπημένο μας Άγιο με μελομακάρονα και κουραμπιέδες.

Οι Ιρλανδοί πάλι, που είναι κατά κοινή ομολογία... γερά ποτήρια, φιλεύουν τον Άγιο Βασίλη... μπίρες! Και για να μην πιει ξεροσφύρι ο Άγιος, βάζουν δίπλα στη μπίρα και αλμυρές πίτες -συνήθως κρεατόπιτες. Στο τζάκι τους μάλιστα, δεν κρεμούν κάλτσες, αλλά ολόκληρες τσάντες, προσδοκώντας μάλλον σε περισσότερα ή μεγαλύτερα δώρα!

Μπορεί στη χώρα μας τα έθιμα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς εδώ και χρόνια να είναι συνονθύλευμα εθίμων "κλεμμένα" από δω και από κει, σε μία προσπάθεια να εναρμονιστούμε με τα δυτικά πρότυπα, στον πλανήτη μας όμως υπάρχουν ένα σωρό παράξενα έθιμα που έχουν τις ρίζες τους σε παγανιστικές παραδόσεις και συνδέονται άρρηκτα με τις γιορτές.

Σε αρκετές επαρχίες της Μ. Βρετανίας τα παιδιά γράφουν γράμματα στον Άγιο Βασίλη, που στη συνέχεια πετούν στο

αναμμένο τζάκι, γιατί η παράδοση λέει πως ο Άγιος ενημερώνεται για τις επιθυμίες των πιτσιρικιών κατευθείαν από τον καπνό! Υπάρχει και μια μικρή... λεπτομέρεια: Σύμφωνα πάντα με την ίδια παράδοση, αν το γράμμα καεί μονομιάς και όχι σταδιακά πρέπει να ξαναγραφτεί... Οι νοικοκυρές πάλι φτιάχνουν για τις γιορτές την παραδοσιακή πουτίγκα, μόνο που, προτού ξεκινήσουν, κάνουν μια ευχή, η οποία ευχή, για να πραγματοποιηθεί, οι νοικοκυρές πρέπει να ανακατέψουν τα υλικά του γλυκού μόνο δεξιόστροφα!

Στην Ουκρανία ανάμεσα στα στολίδια του δέντρου βάζουν και ψεύτικες αράχνες με (ψεύτικους) ιστούς. Η αράχνη πιστεύεται ότι φέρνει τύχη και σε όποιο σπίτι εμφανιστεί πραγματική αράχνη το πρωί των Χριστουγέννων το έθιμο λέει ότι η οικογένεια θα είναι καλότυχη όλο τον χρόνο. Σύμφωνα με τον μύθο, το έθιμο της αράχνης ξεκίνησε από μία πολύ φτωχή μάνα, η οποία δεν είχε χρήματα για στολίδια και έτσι έβαλε ιστούς αράχνης για να "στολίσει" το δέντρο του σπιτιού και να χαρούν τα παιδιά της.

Τα πράγματα είναι αρκετά δυσώιωνα για τα "κακά" παιδιά στις περισσότερες γερμανόφωνες χώρες, με πρώτη και καλύτερη την Αυστρία. Εκεί ο Άγιος Βασίλης (Άγιος Νικόλαος, σε αυτούς) "συνοδεύεται" από τον Κράμπους. Πρόκειται για ένα φρικτό κακάσχημο τριχωτό κερασφόρο πλάσμα που επισκέπτεται τα σπίτια μία μέρα πριν από τον Άγιο Νικόλαο και αρπάζει τα κακά παιδιά! Για τα καλά παιδιά, δεν υπάρχει πρόβλημα, παίρνουν το δωράκι τους από τον γνωστό χαμογελαστό και στρουμπουλό γενειοφόρο Άγιο.

Στη Νορβηγία το βράδυ των Χριστουγέννων οι νοικοκυρές κατακωνιάζουν επιμελώς τις σκούπες! Το έθιμο έχει τις ρίζες του σε παγανιστική παράδοση που θέλει εκείνη τη νύχτα τις μάγισσες και τα κακά πνεύματα να καβαλάνε τις σκούπες που βρίσκουν εύκαιρες και ν' αλωνίζουν...

Οι γείτονές μας στην Ιταλία υποδέχονται τη Μπεφάνα, μία γριά που μοιάζει με μάγισσα και που πετά συχνά στον ουρανό χρησιμοποιώντας -τι άλλο;- μία σκούπα. Η Μπεφάνα είναι εκείνη που δίνει στα καλά παι-

διά δώρα, ενώ στα "κακά" αφήνει ένα κομμάτι κάρβουνο, ένα κρεμμύδι ή ένα σκόρδο. Η... γριούλα των Χριστουγέννων θεωρούνταν η καλύτερη νοικοκυρά της εποχής. Κάποια στιγμή, ο θρύλος λέει ότι την επισκέφθηκαν οι μάγοι που πήγαιναν να βρουν το Θείο Βρέφος.

Η φιλοξενία της ήταν τέλεια, αλλά έκανε το λάθος να τους αρνηθεί να τους ακολουθήσει στην αναζήτησή τους για το Θείο Βρέφος, με τη δικαιολογία ότι είχε δουλειά. Από τότε, η τιμωρία της είναι να πηγαίνει κάθε χρόνο τέτοια εποχή στα σπίτια των παιδιών και να τους δίνει δωράκια ή... κρεμμύδια. Για να είμαστε πάντως δίκαιοι με τη Μπεφάνα η παράδοση λέει πως σχεδόν αμέσως μετά-

νωσε για την άρνησή της, αλλά ήταν αργά...

Στην Ιαπωνία που μόνο το 1% του πληθυσμού είναι χριστιανοί, τα Χριστούγεννα γιορτάζονται περισσότερο από μπιμπισμό και όχι λόγω θρησκείας. Και φυσικά δεν θεωρούνται επίσημη γιορτή. Ωστόσο κι εκεί τα παιδιά παίρνουν τα δωράκια τους. Τα φέρνει μια ιαπωνική θεότητα που έχει μάτια και στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Ο λόγος είναι απλός. Ετσι μπορεί

και βλέπει καλύτερα ποια παιδιά ήταν καλά και ποια όχι.

Όπως και να έχει, όποτε και αν γιορτάζεται, η Πρωτοχρονιά είναι μία ιδιαίτερη γιορτή. Σπματοδοτεί, έστω και "κατασκευασμένα" -αφού ο χρόνος είναι ένα ανθρώπινο κατασκεύασμα- την απαρχή κάτι καινούργιου. Κάτι νέου που καταφτάνει ορμητικά, αφήνοντας πίσω του όσα επιλέγουμε να ξεχάσουμε, φέρνοντας μαζί του ελπίδα & αισιοδοξία.

Δεν είναι μια οποιαδήποτε αράχνη! Είναι η αράχνη που φέρνει καλοτυχία και που σύμφωνα με τις παραδόσεις της Ουκρανίας δεν πρέπει να λείπει από κανένα χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Αν θέλετε να διαβάσετε περισσότερα για τα έθιμα και τις παραδόσεις των γιορτών ανά τον κόσμο, επισκεφθείτε -ενδεικτικά- τα παρακάτω :

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Christmas_traditions
http://en.wikipedia.org/wiki/New_Year
http://en.wikipedia.org/wiki/World_Calendar.

Αν βρεθείτε στη Νορβηγία για τις γιορτές, σιγουρευτείτε πως κατακωνιάσατε καλά τις σκούπες. Ο μύθος θέλει τις μάγισσες και τα κακά πνεύματα να ψάχνουν για σκούπες, τις οποίες και "καβαλούν" αλωνίζοντας δεξιά και αριστερά...

μανικιούρ
πεντικιούρ
αποτρίχωση
ονυχοπλαστική

i love
fairynails

Κυδωνίας 34, Χανιά | 28214 00863

• ΔΕΥΤΕΡΑ 12:00-20:00 • ΤΡΙΤΗ έως ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10:00-20:00 • ΣΑΒΒΑΤΟ 9:00-17:00 • ΚΥΡΙΑΚΗ κλειστά (με ή χωρίς ραντεβού)

παιδότοπος

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Δ' τάξη 5ου Δημ. Σχ. Κολυμπαρίου

Γράμματα στον Άη Βασίλη

Καλοί μου φίλοι, Καλή Χρονιά!

Κάποια απ' τα γράμματα που έστειλαν τα παιδιά της Τετάρτης τάξης του Δημ. Σχ. Κολυμπαρίου στον Άη Βασίλη, μαζί με σχετικές ζωγραφιές, φιλοξενούμε στον σημερινό Παιδότοπο, στον οποίο υποδεχόμαστε το νέο έτος, το 2016! Να ευχαριστήσω και τα παιδιά και τους δασκάλους τους, τη Βάσω Κορώνη και τον Σοφοκλή Ματσούκα, που δούλεψαν "με λογισμό και μ' όνειρο"

στις τάξεις τους το θέμα, αλλά και τον διευθυντή τους, τον φίλο μου απ' τα παλιά Δημήτρη Χαμπλάκη, που αποδέχτηκε την πρότασή μου. Και βέβαια να τα συχαρώ γι' αυτά που γράφουν, έτσι όπως τα γράφουν. Είναι εντυπωσιακό ότι τα περισσότερα αν όλοι όλα, δεν ζητούν δώρα απ' τον Άγιο Βασίλη για τα ίδια, αλλά για τα παιδιά που στερούνται τα πάντα και για τους ανθρώπους που υποφέρουν τα πάνδεινα.

Φανερό ότι κουβέντιασαν πολύ το θέμα στις τάξεις τους πριν αρχίσουν να γράφουν... Να 'ναι καλά οι δάσκαλοί τους και να τα χαίρονται, όπως βέβαια και οι γονείς τους. Πάντα άξιο!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος**

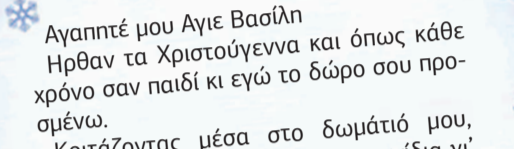
Αγαπημέ μου Αγιε Βασίλη
Εσένα που σε αγαπάνε όλα τα παιδάκια, θα ήθελα να σου πω ότι δεν θέλω δώρο φέτος. Έχω ήδη αρκετά παιχνίδια. Θέλω μονάχα οι γονείς μου να είναι πάντα καλά. Θέλω όμως να σου ζητήσω να βοηθήσεις τα φτωχά παιδάκια. Να τους δώσεις φαγητό, ένα παιχνίδι και να βρουν λίγη ζεστασιά. Μακάρι ακόμα να μπορούσες να κάνεις τους ανθρώπους να αγαπάνε ο ένας τον άλλον, και να μην γίνονται πόλεμοι. Ελπίζω να μην κουραστείς πολύ!

**Με πολλή αγάπη
Κατερίνα Καλοτεράκη**

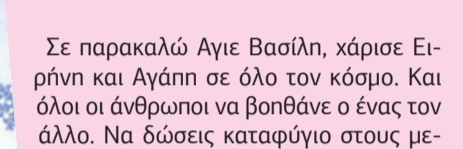
Αγαπημέ μου Αϊ Βασίλη, γι' αυτά τα Χριστούγεννα θα ήθελα να μου κάνεις δώρο, όχι όμως για εμένα για τα παιδιά που το έχουν ανάγκη. Θα ήθελα να τους κάνεις για δώρο ρούχα, παπούτσια και ό,τι άλλο μπορεί να χρειαστούν. Και επίσης θα μου έδινες μεγάλη χαρά, αν έκανες τους τζιχαντιστές να σταματήσουν να πηγαίνουν στις χώρες, να σκοτώνουν πάρα πολλούς ανθρώπους. Κι άλλη μια χάρη θα ήθελα να κρατήσεις τους γονείς μου δεμένους για όλη τους τη ζωή και η οικογένειά μου να είναι πάντα υγιής και γερή.
Αυτά τα Χριστούγεννα θέλω να περάσουν όλοι πάρα πολύ καλά, όλοι στον κόσμο.

Κλειώ Πενταράκη
Κατερίνα Κοκολογιάννη

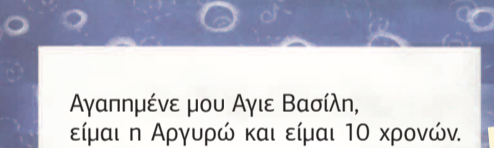
Αγαπτέ μου Αγιε Βασίλη
Ηρθαν τα Χριστούγεννα και όπως κάθε χρόνο σαν παιδί κι εγώ το δώρο σου προσμένω.
Κοιτάζοντας μέσα στο δωμάτιό μου, υπάρχουν πολλά και όμορφα παιχνίδια γι' αυτό κι εγώ φέτος σκέφτηκα να σου ζητήσω κάτι διαφορετικό.
Θέλω να γεμίσεις τον μεγάλο σου σάκο με υγεία, αγάπη, χαρά για όλα τα παιδιά του κόσμου. Αυτό είναι το πιο όμορφο δώρο.

**Με αγάπη
Μικαέλα Κατζάκη**

Σε παρακαλώ Αγιε Βασίλη, χάρισε Ειρήνη και Αγάπη σε όλο τον κόσμο. Και όλοι οι άνθρωποι να βοηθάνε ο ένας τον άλλο. Να δώσεις καταφύγιο στους μετανάστες και να χαρίσεις σε όλο τον κόσμο τροφή και νερό. Δεν θέλω κανείς να είναι λυπημένος. Θέλω όλοι να είναι χαρούμενοι. Δεν μου αρέσει καθόλου ο πόλεμος και όπου έχει πόλεμο θέλω να σταματήσει τώρα αμέσως και αυτοί που ήταν στον πόλεμο να συμφιλιωθούν.

**Σε ευχαριστώ
Γωγώ Φαλελάκη**

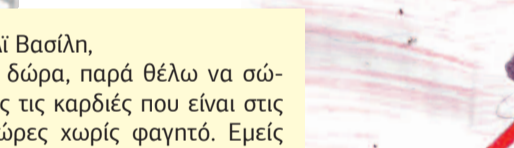
Αγαπημέ μου Αγιε Βασίλη,
είμαι η Αργυρώ και είμαι 10 χρονών. Πάω στην Τετάρτη Δημοτικού. Σε παρακαλώ, αν μπορείς θέλω να μου φέρεις ένα επιτραπέζιο για να παίζω με τον αδερφό μου και τους φίλους μου. Θέλω σε όλο τον κόσμο Υγεία, Αγάπη, Ευτυχία και Ειρήνη. Φρόντισε τα παιδιά του κόσμου να μην πολεμάνε και να έχουν καθαρό νερό αλλά και φαγητό.
Σε ευχαριστώ Αγιε μου Βασίλη, που φροντίζεις για όλους.

**Με αγάπη
Αργυρώ Μαρκουλάκη**

Αγαπτέ Αϊ Βασίλη,
θα ήθελα να δώσεις φαί στα παιδιά που δεν έχουν, μια καλύβα για να μένουν, νερό και σε όλους που δεν έχουν λεφτά γιατί άμα ήμασταν όλοι έτσι δεν θα ήταν καθόλου ωραία η ζωή. Θέλουμε ειρήνη και αγάπη για όλους τους ανθρώπους.

**Με πολλή αγάπη
Σταύρος Καμπούρης**

Αγαπτέ Αϊ Βασίλη,
δεν θέλω δώρα, παρά θέλω να σώσουμε αυτές τις καρδιές που είναι στις μακρινές χώρες χωρίς φαγητό. Εμείς μπορούμε να τους δώσουμε φάρμακα, ρούχα, παπούτσια και φαγητό.
Αν αγαπάτε αυτούς τους ανθρώπους, αυτά είναι το ίδιο με εμάς, δεν είναι ωραίο να τους κοροϊδεύουμε. Μπορούν κιόλας να γίνουν φίλοι μας. Όλοι να γίνουμε φίλοι να μοιραζόμαστε τα πάντα!!

**Με αγάπη
Μικαέλα Κατζάκη**

Αϊ Βασίλη σε παρακαλώ φέτος τις γιορτές δεν θέλω να μου στείλεις τίποτα. Τα δώρα που θα μου στείλεις θα ήθελα να τα πας στα παιδιά που στην πατρίδα τους υπάρχει πολλή φτώχεια. Και εμένα να μου στείλεις άλλη χρονιά. Εφόσον υπάρχουν παιδιά που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από εμένα.

**Με αγάπη
Κωνσταντίνος Μαλανδράκης**

Ντασανάκη Έβη Δ2

Καμπούρης Σταύρος Δ1

Θα ήθελα από τον Αϊ Βασίλη να προστατεύει όλο τον κόσμο. Και επειδή ο Αϊ Βασίλης είναι το όνειρο κάθε παιδιού αν μπορούσε να εξαφανίσει τους τζιχαντιστές που εξαιτίας τους χάνονται τόσες ζωές.

Ουρανία Νικολουδάκη

Αγαπτέ μου Αϊ Βασίλη για σου! Είμαι η Φανουρία και πηγαίνω στην Δ1 τάξη στο Δημοτικό Σχολείο Κολυμπαρίου.
Θα ήθελα να σε παρακαλέσω να πας δώρα σε παιδιά που δεν έχουν. Και σε παιδιά άρρωστα στο νοσοκομείο. Ε, τι λες;
Για να χαρούν λίγο. Για μένα αν μπορείς θα ήθελα να μου φέρεις μια φουαρμόνικα γιατί μ' αρέσει πολύ. Καλά Χριστούγεννα κι ευτυχισμένο το νέο έτος με υγεία και Χαρά!

Φανουρία Μπλαζάκη

Αγαπτέ Αϊ Βασίλη θα ήθελα να δώσεις στα παιδιά που δεν έχουν να φάνε, κάμποσα λεφτά για να μπορούν να αγοράζουν φαγητό και ρούχα. Για εμένα μην μου φέρεις τίποτα, γιατί εγώ έχω και ρούχα και λεφτά να παίρνω παιχνίδια.
Θα σε ευχαριστήσω πάρα πολύ, άμα το κάνεις αυτό που σου είπα.

**Με αγάπη
Δήμητρα Χαριτάκη**

Αγαπημέ Αγιε Βασίλη, θα ήθελα να σου ζητήσω κάτι ετούτη τη χρονιά, όχι για μένα, μα για κάποιους άλλους ανθρώπους που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.
Βλέποντας στην τηλεόραση το δράμα των προσφύγων, θα ήταν τετάστια βοήθεια αν έφερνες γι' αυτούς φαγητό, ρούχα, κουβέρτες και φάρμακα. Αν μπορούσες να φέρεις και λίγα παιχνίδια για τα παιδιά θα τους έδινες τόση χαρά!

Μιχάλης Ματθαίου

Αφορμή

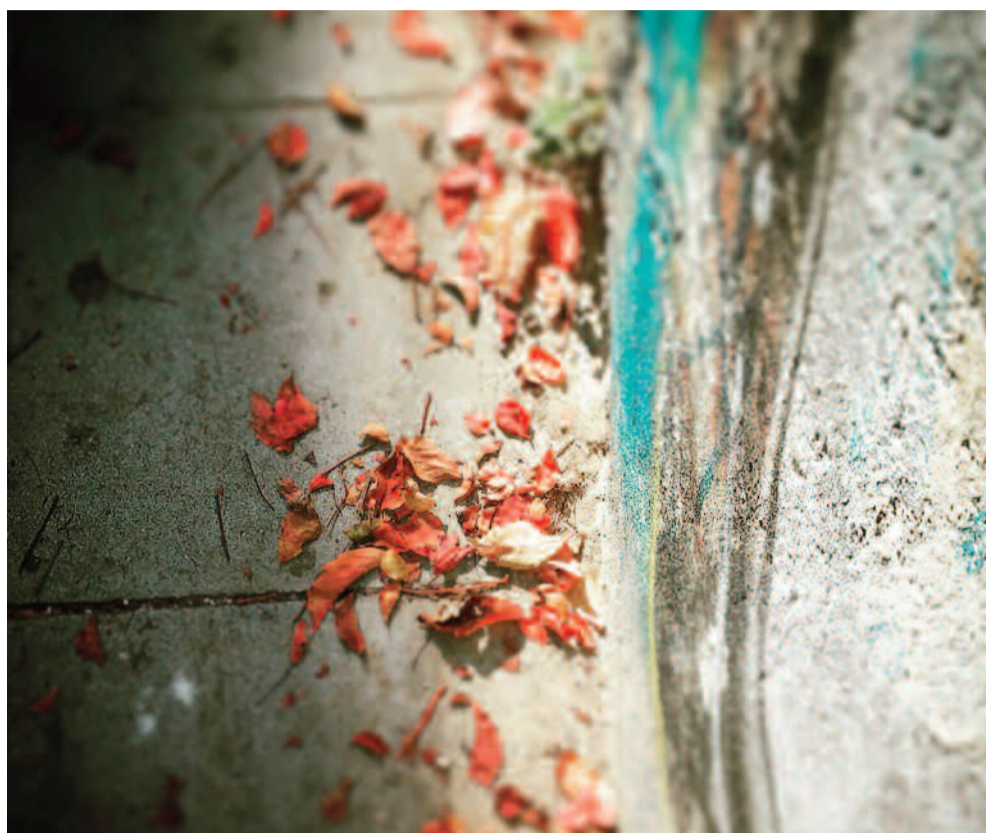
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Δεν αποδέχθηκα, μάλλον, ποτέ το γεγονός πως η μητέρα μου - ίσως να είπα μάνα, αλλά τι σημασία άραγε έχει η προσκόλληση στην τυπική μετατροπή του προφορικού λόγου σε γραπτό; - σταμάτησε να μου διαβάζει για να κοιμηθώ. Αυτό της είπα και εκείνη γέλασε, και εγώ γέλασα μαζί μου, ήταν μια σκέψη της στιγμής, απόπειρα απλοποίησης του ερωτήματος: εσύ γιατί διαβάζεις; Ερώτημα το οποίο ποτέ δεν αναρωτήθηκα και συνεχίζει να με εντυπωσιάζει ως δέκτη, παρά το πέρας των φρονών εκφοράς αυτού, από την πρώτη εκείνη στην οποία μπορώ να ανατρέξω εμπιστευόμενος τη μνήμη μου, δέκα χρόνια πριν, ίσως και λίγο λιγότερο, σε μια παραλία στον Λειψό, όταν ο ψαράς -φιγούρα ελάχιστα γραφική και σίγουρα καθόλου ποιητική- με ένα βλέμμα που συνδύαζε, εν την αγνοία του, αρμονικά και ταυτόχρονα, τα συναισθήματα της λύπησης, της ειρωνείας και της προσβολής, συναισθήματα συχνά αντικρουόμενα και αυτοαναιρούμενα, μα σε εκείνη την περίπτωση παρόντα σε τρομακτική μορφή τριαδική, με ρώτησε: Εσύ γιατί διαβάζεις, εξετάσεις έχεις να δώσεις; Δεν του απάντησα τίποτα.

Ύστερα το γέλιο κόπασε, συζητήσαμε απολαμβάνοντας τον καφέ, δίχως ζάχαρη πια, εγώ που κάποτε τον έπινα όχι απλώς γλυκό αλλά και με γάλα, θα γελάσαμε ξανά υποθέτω, ύστερα χωριστήκαμε. Ομως άπαξ και η ατάκα ανα-

Λευκές Βιβλιοθήκες

δύθηκε, δεν υποχώρησε αλλά αντίθετα παρέμεινε στην επιφάνεια, και αν αρχικώς ενθουσιάστηκα με την πρωτοτυπία της και δεν άργησα να τη χρησιμοποιήσω ξανά, προκαλώντας το γέλιο σε διαφορετικούς συνομιλητές, ατάκα ενταγμένη σε ένα μονόλογο περί ανάγνωσης, θέμα αγαπητό, για κάποιους εμμονικό, τελικώς όμως απέμεινε να με στοιχειώνει και τις ώρες που παρέμεινα σιωπηλός και μόνος,

επιδεικνύοντας, δίχως εντάσεις και φωνές, την προς κατεργασία αξία της. Δεν αποδέχθηκα μάλλον, ποτέ το γεγονός πως η μητέρα μου σταμάτησε να μου διαβάζει για να κοιμηθώ.

Αναρωτιέμαι καθώς η μνήμη σε αυτό, όπως και σε άλλα, δε με βοηθά, αν και στην προκειμένη μάλλον δε θα μπορούσε, γιατί η προς αναζήτηση ανάμνηση βρίσκεται σε μια περιοχική όπου οι διηγήσεις και οι στατικές εικόνες μπερδεύονται, δημιουργώντας μια νέα πραγματικότητα, και είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να ξεχωρίσει κανείς με βεβαιότητα τις δικές του αναμνήσεις από τις εισηγμένες και μετέπειτα δημιουργημένες στο πέρας των χρόνων. Αναρωτιέμαι λοιπόν,

αν πρόκειται για μια πράξη επανάστασης ή παράδοσης, σταμάτησε άραγε εκείνη να μου διαβάζει, γιατί μεγάλωσα ή απαίτησα εγώ την ανεξαρτησία μου επειδή μεγάλωσα; Νόμισμα με δύο όψεις, μετάβαση που θα λάμβανε χώρα αργά ή γρήγορα. Σημείο διακριτό στη σχέση μου με την ανάγνωση, καθώς πλέον αποτελούσα αυτόνομο αναγνώστη, αν και οι δικό μου - και είναι η στιγμή να προσθέσω και τον πατέρα μου στην εξίσωση γιατί αρκετά μονοπώλησε εκείνη το ενδιαφέρον και την αποκλειστικότητα της διήγησης- επέλεξαν για αρκετά χρόνια ακόμα τους τίτλους που έπαιρναν θέση στην πρώτη εκείνη λευκή βιβλιοθήκη.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΟΥΡΕΩΝ ΚΟΜΜΩΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΩΝ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Ευχόμαστε στα μέλη μας και σε όλους τους Χανιώτες

Χρόνια Πολλά - Ευτυχισμένη και δημιουργική χρονιά

Εκ του Δ.Σ.

Η πρόεδρος Λένα Μαρμαρισάκη
Η γραμματέας Ελένη Σεργάκη

OBENX

Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών & Εμπόρων Νομού Χανίων
ΕΑ, Βενιζέλου 4 - Τηλ./Fax: 28210 97747 - Email: obenx@gmail.com

Ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ν. Χανίων εύχονται στους Επαγγελματίες-Βιοτέχνες- Εμπόρους και σε όλο τον κόσμο, ο Νέος Χρόνος που θα έρθει να φέρει πρωτίστως υγεία, χαρά και ευτυχία στα σπίτια όλων. Ανάπτυξη και οικονομική ευημερία σε όλο τον επιχειρηματικό κόσμο, με ένα καλύτερο και αξιωματικότερο φορολογικό και ασφαλιστικό σύστημα.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

Με εκτίμηση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Παυλάκης Ιωάννης

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Τερεζάκης Νικόλαος

Ο Περιφερειάρχης
οι Αντιπεριφερειάρχες

και το Περιφερειακό Συμβούλιο

Σας εύχονται

Χρόνια Πολλά και ό,τι καλύτερο για το 2016

Περιφέρεια Κρήτης

σερφ@ρίσματα

της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Πληροφορίες άχρηστες και χρήσιμες

<http://edition.cnn.com/2013/09/12/world/new-years-fast-facts>

Όλα όσα θέλατε να ξέρετε για τις γιορτές, και πολλά περισσότερα, όλες οι χρήσιμες αλλά και οι... άχρηστες πληροφορίες των γιορτών, συγκεντρωμένες εδώ, σε έναν ιστότοπο του CNN που φιλοδοξεί να διαλευκάνει κάθε πληροφορία που αφορά τις γιορτές. Αρκετά από αυτά που θα διαβάσετε θα σας φανούν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα, αρκετά άλλα πάλι, έχουν την αίσθηση της "άχρηστης πληροφορίας της ημέρας". Σε κάθε περίπτωση πάντως αν σας αρέσει να μαθαίνετε πώς και γιατί ξεκίνησαν τα πράγματα, εδώ θα βρείτε ένα site που θα σας κρατήσει καλή συντροφιά.

Με τη σφραγίδα του BBC

www.bbcgoodfood.com/recipes/category/christmas

Δεν είναι της σειράς, και δεν είναι τυχαίο! Το συγκεκριμένο site έχει την "σφραγίδα" του BBC και σας παρουσιάζει συνταγές εορταστικές -που ωστόσο μπορείτε να τις φτιάχνετε όποτε σας κάνει κέφι ασχέτως εορτών- για να δημιουργήσετε και να καταπληξέτε τους καλεσμένους σας -και όχι μόνο. Εδώ λοιπόν υπάρχουν συνταγές με χαμηλό μπάτζετ, λιγυρευτά γλυκά, ιδέες για μπουφέ, αλλά και προτάσεις για το πώς να χρησιμοποιήσετε ό,τι περισσέψει, και να το "μεταμφιέσετε" σε κάτι ολοκαίνουργιο για την επόμενη μέρα ώστε να μην πετάξετε τίποτα! Από τα καλύτερα του είδους και η πρότασή μου είναι να κρατήσετε τον σύνδεσμο στα "αγαπημένα" σας.

Εκπαιδευτικά & εορταστικά

<http://interactivesites.weebly.com/christmas.html>

"Κρύψτε" το μάθημα μέσα στο παιχνίδι και θα έχετε χαρούμενα πιτσιρικά που χωρίς να κουράζονται και να αγανακτούν μαθαίνουν αριθμητική και ακονίζουν το μυαλό τους. Εδώ σας περιμένουν πολλά πολλά παιχνίδια, που όχι μόνο θα κρατήσουν απασχολημένα τα μικρά σας, αλλά θα τα κάνουν ξεφτέρια στο σχολείο! Με πρωταγωνιστή τον άγιο Βασίλη, τους τάρανδους του και άλλες... εορταστικές μορφές, το site είναι ιδανικό για τις ημέρες που τα παιδιά δεν έχουν σχολείο και ψάχνουν να ασχοληθούν με κάτι ενδιαφέρον και έξυπνο.

2015: Η χρονιά που η καρδιά χτυπούσε δυνατά...

■ Ξεφυλλίζοντας το ημερολόγιο της τοπικής και όχι μόνον επικαιρότητας, με ανάμεικτα συναισθήματα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΡΑΚΗΣ
perakisp@haniotika-nea.gr

Μια χρονιά πλούσια σε ειδήσεις και συναισθήματα είναι αυτή που αποχαιρετάμε. Με τα καλά και τα κακά του, αναμφίβολα το 2015 ήταν η χρονιά που καρδιοχτύπησαμε. Άλλοτε από χαρά, άλλοτε από αγωνία, στεναχώρια ή φόβο.

Μια χρονιά που οι Έλληνες βίωσαν αντιφατικές καταστάσεις, περνώντας από την αξιοπρέπεια, στην απαξίωση και από το πανηγύρι στη μελαγχολία. Μια χρονιά που το "Όχι" αποκοιμήθηκε στην αγκαλιά του "Ναι"... Μέσα από τις σελίδες των "Χ.Ν.", καταγράψαμε την επικαιρότητα με τη μέγιστη δυνατή αντικειμενικότητα. Σε μια χρονιά δύσκολη και για την εφημερίδα, οι δημοσιογράφοι και όλο το προσωπικό, ήταν στις "επάλξεις" για να τα προλάβουν όλα. Για να μεταφέρουν στους αναγνώστες τους ειδήσεις από όλο τον κόσμο. Για να δουν, να ακούσουν, να μάθουν και να αποτυπώσουν τα αιτήματα της τοπικής κοινωνίας. Γιατί και το 2015, αυτή την εφημερίδα τη γράψαμε μαζί... Έτσι θα συνεχίζουμε και την επόμενη, με την ελπίδα να είναι πιο χαρούμενες οι ειδήσεις μας.

Ιανουάριος

Με έντονες βροχοπτώσεις και χιόνια έκανε ποδαρικό... στα Χανιά το 2015. Εγκλωβισμένοι οδηγοί και πλημμυρισμένα σπίτια, έθεσαν τις τοπικές αρχές σε κατάσταση "συναγερμού". Στα καλά νέα της πρωτοχρονιάς, το πρώτο παιδικό κλάμα που ακούστηκε στο Νοσοκομείο Χανίων από ένα κοριτσάκι που γεννήθηκε τρία λεπτά μετά την αλλαγή του χρόνου. Η τοπική κοινωνία παρακολουθεί συγκλονισμένη της μαρτυρίες διασωθέντων από το ναυάγιο του Norman Atlantic στο Ιόνιο πέλαγος, ενώ παράλληλα κορυφώνεται η πολιτική αντιπαράθεση λίγο πριν τις κάλπες για τις εθνικές εκλογές. Πολιτικοί αρχηγοί και υποψήφιοι βουλευτές παρουσιάζουν μέσα από τα "Χ.Ν." τις θέσεις τους, με τις πολιτικές εξελίξεις όμως να μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα μετά την ένοπλη επίθεση στο γαλ-

λικό περιοδικό "Charlie Hebdo" που συγκλόνισε την παγκόσμια κοινή γνώμη. Μεταξύ Αμφίπολης και Grexit... σε άλλα θέματα τοπικής επικαιρότητας, τα "Χ.Ν." αναδεικνύουν μέσα από ρεπορτάζ τους την ανάγκη προστασίας της νησίδας των Αγίων Θεοδώρων, την απογοητευτική κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει οι έμποροι του νομού αλλά και τα μεγάλα έργα υποδομής που βρίσκονταν σε αναμονή στον νομό Χανίων. Το ξημέρωμα της 26ης Ιανουαρίου, βρίσκει τον Αλέξη Τσίπρα και τον ΣΥΡΙΖΑ νικητή των εκλογών και τα Χανιά με βουλευτές τους Γιώργο Σταθάκη, Παύλο Πολάκη, Βάλια Βαγιωνάκη αλλά και τον επικεφαλής στο Ποτάμι, Σταύρο Θεοδωράκη. Το ΠΑΣΟΚ καταγράφει τα χαμηλότερα ποσοστά της ιστορίας του σε τοπικό επίπεδο. Οι Χανιώτες υποδέχονται με ελπίδα και ενθουσιασμό τη νέα συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, ενώ ξεκινούν οι πρώτες "κόντρες" του Γιάννη Βαρουφάκη με τους Ευρωπαίους εταίρους.

Φεβρουάριος

Οι νέες διαπραγματεύσεις με τις κόντρες του Γιάννη Βαρουφάκη μονοπωλούν την επικαιρότητα, ενώ τα Σφακιά αποκτούν νέο δήμαρχο τον Γιάννη Ζερβό λόγω της ανάδειξης του Παύλου Πολάκη σε βουλευτή. Ο διευθυντής των νέων φυλακών της Αγίας πέφτει θύμα ξυλοδαρμού από κρατούμενους. Εν μέσω κακοκαιρίας, οι ψαράδες του νομού βγαίνουν στις φουρτουνιασμένες θάλασσες αλλά βρίσκουν λιγοστά ψάρια, σύμφωνα με ρεπορτάζ των "Χ.Ν.". Στα... υποθαλάσσια Χανιά, κινδυνεύει όμως και η Καρέτα - καρέτα, λόγω της αυξημένης ανθρωπίνης δραστηριότητας σε παραλίες ωτοκοκίας. Η ανάγκη προστασίας του Περιβάλλοντος άλλωστε, βρέθηκε στο επίκεντρο σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο Επαρχιακού Τύπου, με τον πρώην πρόεδρο του Πολυτεχνείου Γιάννη Φίλη να επισμαίνει την ανάγκη λήψης μέτρων σε παγκό-

σμιο επίπεδο. Στα τέλη του 2015, μια ιστορική συμφωνία για την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής θα επιτευχθεί στο Παρίσι. Άλυτα προβλήματα στον χώρο της Υγείας με τους καρκινοπαθείς να ανεβαίνουν το δικό τους γολγοθά, ενώ σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζει σε τοπικό επίπεδο η Μονάδα Νεογνών. Τα δημόσια κτήρια σε περιοχές της πόλης παραμένουν αναξιοποίητα, με τα ιστορικά μνημεία να έχουν την ίδια μοίρα. Χαρακτηριστική η απογοήτευση πρώην κρατούμενου τον Φυλακών Ιτζεδίν, που μιλά στα "Χ.Ν." ανασύροντας μνήμες από τη δεκαετία του '50. Ενώ ο "χιονιάς" σαρώνει την ενδοχώρα, προς τα μέσα του μήνα, οι καταστροφές στο βόρειο παραλιακό μέτωπο είναι μεγάλες, με τους θεαλλώδεις ανέμους και τα κύματα να μετατρέπουν σε βομβαρδισμένο τοπίο το ενετικό λιμάνι, το Κουμ Καπί και τη Νέα Χώρα. Οι τεχνικοί της ΔΕΗ τρέχουν και δεν φτάνουν για τις βλάβες.

Σε άλλα τοπικά νέα, μυστηριώδης εκκωφαντικός θόρυβος αναστατώνει την περιοχή της Κισάμου, ενώ ο Νίκος Μιχελάκης μέσα από τη στήλη του "Ελαιοκομικά νέα" κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τη νέα ΚΑΠ και τις επιπτώσεις της στις επιδοτήσεις και δυστυχώς αρκετούς μήνες μετά, θα επιβεβαιωθεί. Το επιστημονικό έργο του Μ.Α.Ι.Χ. αναγνωρίζεται για πολλοστή φορά σε διεθνές επίπεδο, ενώ συνεχίζονται οι έρευνες - συζητήσεις για τους υδρογονάνθρακες της Κρήτης. Τα Χανιά κινούνται σε ρυθμούς αποκριάς με τον "Σήφη" τον κροκόδειλο στο φράγμα Ποταμών να κλέβει την παράσταση στις παρελάσεις. Η κυβέρνηση διά του υπουργού Οικονομίας Γιώργου Σταθάκη κάνει λόγο για πώληση του αεροδρομίου Χανίων με νέους όρους, γεγονός που θα διαψευστεί στα τέλη του έτους.

Μάρτιος

καταστροφές από την κακοκαιρία και τη δίκη για τον θάνατο της νεαρής Ρεθυμνιώτισσας Στέλλας Ακουμιανάκη.

Οι αυξημένες μεταναστευτικές ροές αρχίζουν να αποτελούν πεδίο πολιτικής αντιπαράθεσης, θέμα που θα εξελιχθεί στη μεγαλύτερη τραγωδία της χρονιάς. Στα θέματα που ξεχώρισαν, συμπεριλαμβάνεται η αύξηση των εξαγωγών ελαιολάδου και άλλων τοπικών προϊόντων, οι δράσεις τις ομάδες "Ποδηλάτριες" για μια πιο ανθρώπινη πόλη.

Προς τα τέλη του μήνα, τα Χανιά τιμούν τον Ελευθέριο Βενιζέλο στο ετήσιο πολιτικό του μνημόσυνο, ενώ σοκ στην τοπική κοινωνία προκαλούν η δολοφονική επίθεση σε βάρος αστυνομικών στις Βρύσες Αποκορώνου και ο άγριος ξυλοδαρμός γιατρού στη Σπλάντζα από ακροδεξιούς.

Η συντριβή γερμανικού αεροσκάφους στις γαλλικές Αλπεις, οι αντιδράσεις για τα περιφερειακά αεροδρόμια και η ανησυχία των ελαιοπαραγωγών για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική είναι τα ζητήματα τα οποία ξεχωρίζουν στο τέλος του πρώτου μήνα της Ανοιξης.

Με την αναζήτηση του αγνοούμενου τότε Βαγγέλη Γιακουμάκη να συνεχίζεται στα Ιωάννινα ξεκινά ο Μάρτιος. Στα μέσα του μήνα ο άτυχος Ρεθυμνιώτης φοιτητής της Γαλακτοκομικής Σχολής θα βρθεί νεκρός με την υπόθεσή του να συγκλονίζει το Πανελλήνιο και να αναδεικνύει τη μάστιγα του bullying στην ελληνική κοινωνία.

Μήνας κατά τον οποίο συνεχίζει να κυριαρχεί το συγκρουσιακό κλίμα στη διαπραγμάτευση Ελλάδας - δανειστών και ο κίνδυνος έλλειψης ρευστότητας.

Σε τοπικό επίπεδο, η συζήτηση για τα σκιάδια στο ενετικό λιμάνι ανοίγει για ακόμα μια χρονιά χωρίς δυστυχώς να ληφθεί κάποια ουσιαστική απόφαση. Ρεπορτάζ στα "Χ.Ν." καταγράφει τη μεγάλη "βουτιά" των ακινήτων στο Νομό, με την εφημερίδα να παρακολουθεί τον τρίτο μήνα του έτους τις εξελίξεις στις έρευνες υδρογονανθράκων, τα προβλήματα στη δακοκτονία, την άφιξη του Χριστόδουλου Ξηρού στις φυλακές της Αγιάς, τις

Απρίλιος

μεριμνότητα, ενώ ο Νομός υποδέχεται χιλιάδες επισκέπτες για τις ημέρες του Πάσχα.

Με τα "Χ.Ν." να "ανακαλύπτουν" απολίθωμα κροκόδειλου ηλικίας 1 εκατομμυρίου ετών στη λίμνη της Αγιάς για τις... ανάγκες της Πρωταπριλιάς, ξεκινά ο τέταρτος μήνας του έτους. Τα ψέμματα πάντως για την ελληνική οικονομία τελειώνουν, καθώς η έλλειψη ρευστότητας γίνεται πλέον ασφυκτική για τη χώρα.

Η ανεξέλεγκτη άντληση νερού από τον Κουρνά, οι παρανομίες σε Ελαφονήσι και Μπάλο οι επιθέσεις με γκαζάκι σε τράπεζες και στα γραφεία του ΣΥΡΙΖΑ, καταγράφονται από τα ρεπορτάζ των δημοσιογράφων της εφημερίδας. Οι "διαδρομές" των "Χ.Ν." ταξιδεύουν στο παρελθόν του κινηματογράφου συνομιλώντας με δυο παλιούς μηχανικούς της μεγάλης οθόνης, ενώ εν μέσω Μεγάλης Εβδομάδας πολίτες μιλούν στα "Χ.Ν." για το θαύμα που προσδοκούν, δηλώνοντας απογοητευμένοι από την καθ-

Η Γαύδος ανοίγει την αγκαλιά της σε διασωθέντες μετανάστες δείχνοντας τον δρόμο στα ελληνικά νησιά οι κάτοικοι των οποίων στην πλειοψηφία τους έδειξαν την αλληλεγγύη τους στους πρόσφυγες που έφτασαν στις ακτές τους καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Τα Χανιά αποχαιρετούν τον αγωνιστή της Δημοκρατίας Γιάννη Κλωνιζάκη, ενώ στα μέσα του μήνα, σεισμική δόνηση 6,1 ρίχτερ αναστατώνει όλη την Κρήτη ενώ τις επόμενες ημέρες ακολουθεί σειρά μετασεισμών.

Την επικαιρότητα απασχολούν ακόμα το νέο χωροταξικό, η δέσμευση των χρημάτων Δήμων και Περιφερειών από την κυβέρνηση, τα προβλήματα του νοσοκομείου Χανίων, η απειλή ποδοσφαιρικού Gxexit για την Ελλάδα, ο φονικός σεισμός στην Ινδία και η "μάχη" του Πλατανιά για παραμονή στη Superleague.

Νέα πτέρυγα με σπάνιες εκδόσεις στο Μουσείο Τυπογραφίας

Επετειακές εκδηλώσεις για τα δέκα χρόνια από την ίδρυσή του

Μάιος

προσθέτει μια νότα αισιοδοξίας στην αυτοκινητοκρατούμενη πραγματικότητα των Χανίων.

Οι μαθητές ετοιμάζονται για τις Πανελλήνιες, την ώρα που ο Δήμος Χανίων επιδιώκει την εξόφληση 41 εκατομμυρίων ευρώ που του χρωστούν πολίτες και επιχειρήσεις.

Η Σούδα και η ANEK αποχαιρετούν το πλοίο ΛΑΤΩ που μετέφερε για πολλά χρόνια επιβάτες και όνειρα... στη γραμμή ΣΟΥΔΑ - Πειραιάς.

Σε τοπικό επίπεδο το χωροταξικό έρχεται στο προσκήνιο, θέμα που θα προκαλεί αντιδράσεις μέχρι και το τέλος του έτους. Οι προσφυγικές ροές από τη Συρία συνεχίζονται με την εφημερίδα μας να επισημαίνει την ανάγκη ευρωπαϊκής λύσης.

Το Μουσείο Τυπογραφίας των "Χ.Ν." γιορτάζει τα δέκα χρόνια από την ίδρυσή του με πλούσιες εκδηλώσεις, στις οποίες πα-

ρουσιάζονται οι νέες αίθουσες, τα εντυπωσιακά και σπάνια εκθέματα.

Το Εθνικό Αθλητικό Κέντρο Χανίων αποκτά νέα διοίκηση, με τον Σάκη Κουβάτσο επικεφαλής.

Στην Κάρπαθο τελείται το ετήσιο μνημόσυνο στον ήρωα σιμναγό Ηλιάκη, ενώ στο τέλος του μήνα εορτάζεται με λαμπρότητα η επέτειος της Μάχης της Κρήτης.

Σε επίπεδο Χανίων, συνεχίζουν να καταγράφονται οικονομικά προβλήματα στους δήμους και ελλείψεις στο νοσοκομείο.

Τα προβλήματα της πόλης άλλωστε αποτυπώνονται και σε έρευνα της Sentiment Analysis/Cretan Polls, συμπέρασμα της οποίας είναι το εξής: Κάθε πέρυσι και καλύτερα...

Στο τέλος του μήνα άλλωστε, η Περιφέρεια γνωστοποιεί ότι το 20% των Κρητικών ζει σε συνθήκες φτώχειας.

Ο τελευταίος μήνας της Ανοιξης ξεκινά στα Χανιά με την ανακοίνωση χρηματοδότησης με 5 εκατομμύρια για τα έργα στο κτήριο της Δημοτικής Αγοράς Χανίων, τα οποία δεν ξεκίνησαν ποτέ και η Αγορά παραμένει με μια αντιαισθητική αλλά απαραίτητη σκαλωσιά, ταιριάζοντας έτσι με το ρολόι του Δημοτικού Κήπου...

Έρευνα αναδεικνύει την εξαθλίωση των συνταξιούχων στη χώρα μας, ενώ το "φεγγάρι στη ρόδα" για ακόμα μια χρονιά

Ιούνιος

Το Καλοκαίρι στα Χανιά ξεκινά με τη μεγάλη γιορτή των Βενιζελίων Στίβου ενώ γίνεται

όλο και πιο ξεκάθαρο ότι το αεροδρόμιο του νομού δεν σώζεται...

Σωτηρία αναζητεί και η ελληνική οικονομία, καθώς η συμφωνία με τους εταίρους οδεύει προς εμπλοκή εν μέσω εκλογολογίας. Ένας 35χρονος Χανιώτης αποδεικνύει ότι το φιλότιμο δεν έχει χαθεί, καθώς βρίσκει και παραδίδει στον κάτοχό τους 7.500 ευρώ.

Μια θερινή νεροποντή προκαλεί προβλήματα στην πόλη, ενώ ο σεισμός στην Κάσο "ξυπνάει" τον Εγκέλαδο που ανησυχεί τους Κρητικούς για αρκετές ημέρες.

Δακοκτονία, προβλήματα παλιάς πόλης, τουρισμός, λόγοι χρεοκοπίας απασχολούν τα πρωτοσέλιδα των "Χ.Ν.", ενώ σε πολιτικό επίπεδο το ΠΑΣΟΚ πορεύεται με τη Φώφη Γεννηματά στην ηγεσία του.

Χανιώτες υποψήφιοι στις πανελλαδικές σημειώνουν πολλές επιτυχίες, ενώ ανοίγει το ανακαινισμένο Μουσείο - Σπίτι του Ελευθερίου Βενιζέλου στη Χαλέπα, το οποίο στη διάρκεια του έτους θα επισκεπτούν πολλοί πολιτικοί δηλώνοντας εντυπωσιασμένοι.

Και κάπου εκεί μετά τις φωτιές του Κλήδωνα, η κυβέρνηση επιλέγει να πατήσει πάνω σε αναμμένα κάρβουνα... Ξημερώματα Σαββάτου της 27ης Ιουνίου, ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας ανακοινώνει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος.

Ασάφεια, πόλωση και διχασμός, κυριαρχούν σε μια μίνι "προεκλογική" περίοδο μέχρι τη διεξαγωγή του στις 5 Ιουλίου. Το κλείσιμο των Τραπεζών και ο περιορισμός στις συναλλαγές προκαλεί πανικό σε καταναλωτές και επιχειρήσεις.

Με αίσθημα ευθύνης απέναντι στο αναγνωστικό κοινό, στις 30 Ιουνίου τα "Χ.Ν." παρουσιάζουν σε ειδικό ένθετο το πλήρες κείμενο της πρότασης των θεσμών επί της οποίας καλούνταν να ψηφίσουν οι πολίτες, αλλά και την πρόταση της ελληνικής κυβέρνησης.

Χανιώτικα νέα

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 14.586

ΤΙΜΗ 0,80€

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΣΑΒΒΑΤΟ 27.6.2015

www.haniotika-nea.gr / e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΗΚΕ ΜΕΤΑ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Δημοψήφισμα

Δημοψήφισμα για την Κυριακή 5 Ιουλίου
αγγέλιε ο πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας
χες μετά τα μεσάνυχτα, προκειμένου να
αποφασίσει ο λαός, εάν δέχεται ή όχι τις
προτάσεις των δανειστών που λαμβάνουν
μορφή "τελεσιγράφου".
Σήμερα στις 12 το μεσημέρι θα συζητηθεί
εκτάκτως η Ολομέλεια της Βουλής προκειμένου

να λάβει τις σχετικές αποφάσεις, ενώ ο πρωθυπουργός θα στείλει στις Βρυξέλλες επιστολή με την οποία θα ζητά ολιγοήμερη παράταση του προγράμματος ώστε ο λαός -να αποφασίσει ο λαός χωρίς πιέσεις και εκβιασμούς- Ο πρωθυπουργός μίλησε με τον πρόεδρο της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι και όπως ανέφερε ο Ευκλείδης Τσακαλώτος έδειξε μεγάλη κατανόηση

στην απόφαση για την διεξαγωγή δημοψηφίσματος.
Έντονη η αντίδραση των κομμάτων της αντιπολίτευσης με τη Ν.Δ. να καλεί σε ουδερότητα υπέρ της παραμονής στο ευρώ, το Ποτάμι να καταγγέλλει την κυβέρνηση για απαράδεκτη επιλογή και το ΠΑΣΟΚ να κάνει λόγο για ανεύθυνη και επικίνδυνη εξέλιξη. **Σελ. 20 - 21**

■ Δραματικές εξελίξεις κάτω από τις πιέσεις των δανειστών

■ Στις 5 Ιουλίου οι πολίτες καλούνται να πουν "ΝΑΙ" ή "ΟΧΙ" στην πρόταση των δανειστών

Ιούλιος

ΣΤΗ ΝΕΑ ΧΩΡΑ

Υποστολή γαλάζιας σημαίας

» Μετά από καταγγελία Βρετανού πολίτη

Μισθούς, συντάξεις, φάρμακα, καύσιμα και άλλα αγαθά προσπαθούν να εξασφαλίσουν οι πολίτες λίγες ημέρες πριν το δημοψήφισμα το οποίο διεξάγεται στις 5 του Ιούλη. Αποτέλεσμα ένα βροντερό "ΟΧΙ", με πολλές όμως ερμηνείες... Τα Χανιά δίνουν το υψηλότερο ποσοστό του "ΟΧΙ", οι υποστηρικτές του οποίου πανηγυρίζουν σε όλη την Ελλάδα.

Εργα που παγώνουν, στάση εμπορίου, πολίτες που ζητούν παραμονή στο ευρώ αλλά δεν θέλουν άλλο λιτότητα, σκιαγραφούν την επόμενη μέρα. Η κυβέρνηση οδηγείται σε συμβιβασμό, ο οποίος επιφέρει ραγδαίες πολιτικές εξελίξεις, μία εκ των οποίων ήταν η παραιτήση του Γιάννη Βαρουφάκη. Η συμφωνία εγκρίνεται στη Βουλή με 229 ψήφους υπέρ, με τη στήριξη της Ν.Δ., του Ποταμιού και του ΠΑΣΟΚ, ενώ ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ μετρούν απώλειες. Πολίτες που μιλούν στα "Χ.Ν." υποδέχονται τη συμφωνία με ανάμεικτα συναισθήματα, φοβούμενοι τις επιπτώσεις των προαπαιτούμενων μέτρων.

Η χώρα αποκτά νέο υπουργικό συμβούλιο, με τον Παναγιώτη Λαφαζάνη να μένει εκτός, ενώ μετά τον Γιώργο Σταθάκη, υπουργική θέση καταλαμβάνει ένας ακόμα Χανιώτης βουλευτής, ο Παύλος Πολάκης, ο οποίος τοποθετείται υφυ-

πουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

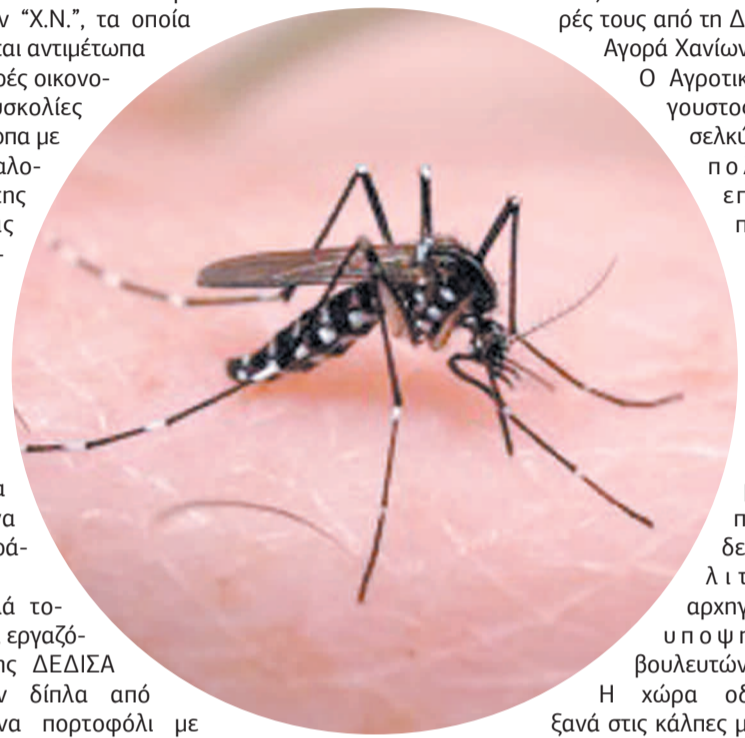
Στην τοπική επικαιρότητα τα "Χ.Ν." αποκαλύπτουν τον εθισμό των αιγάγων του δημοτικού κήπου στα σνακ, ενώ κατατίθενται προσφορές για την αξιοποίηση των κοιτασμάτων της Κρήτης. Η αγορά συνεχίζει να στενάζει... και καλείται να αντιμετωπίσει τον βραχνά της αύξησης του ΦΠΑ, ο οποίος προκαλεί αναστάτωση στην εστίαση και στα κρεοπωλεία. Η παραλία της Νέας Χώρα κάνει τη γαλάζια σημαία, ενώ η νεολαία της πόλης μιλά στα "Χ.Ν." για τα στέκια της σε δημόσιους χώρους.

Την ώρα που η κοινωνία προσγειώνεται απότομα στην οικονομική πραγματικότητα που επιβάλλουν οι εταίροι, ένας Ρώσος κοσμοναύτης, ο Αντόν Σκαπλέροφ, επισκέπτεται την Κρήτη και μας "ταξιδεύει" στη "νέα Γη" την ανακάλυψη της οποίας ανακοίνωσε η NASA. Ενας εξωπλανήτης σε απόσταση 1400 ετών φωτός από εμάς, ο οποίος μπορεί να φιλοξενήσει ζωή.

Στο τέλος του μήνα, το τζόκερ κληρώνει σχεδόν δέκα εκατομμύρια και οι Χανιώτες κάνουν όνειρα, τα οποία μοιράζονται με τα "Χ.Ν.", ενώ η πόλη χορεύει στους ρυθμούς του Ζορμπά σε ένα εντυπωσιακό δρώμενο στο παλιό λιμάνι.

Αύγουστος

Αύγουστος, ο μήνας που είναι παχιές οι μύγες κατά τη λαϊκή ρήση, αλλά στα Χανιά "θερίζει" το κουνούπι "Τίγρης". Οι τουρίστες -κόντρα στις Κασσάνδρες- κατακλύζουν το νησί, ενώ τα Χανιωτάκια φέρνουν σπουδαίες διακρίσεις από τους "Special Olympics". Πρόσφυγες, σαρωτικές αλλαγές στη φορολογία - συνταξιοδοτικό και λειτουργία της αγοράς απασχολούν τα πρωτοσέλιδα των "Χ.Ν.", τα οποία βρίσκονται αντιμέτωπα με σοβαρές οικονομικές δυσκολίες αντιμέτωπα με τον παραλογισμό της δημόσιας διοίκησης και δίνουν μαζί με τον υπόλοιπο αγώνα να τις ξεπεράσουν.

συγκλονίζουν την τοπική κοινωνία. Δύο Κρητικοί αναλαμβάνουν την ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο Ρεθυμνιώτης Ευ. Αποστολάκης αρχηγός ΓΕΕΘΑ και ο Χανιώτης Γιώργος Γιακουμάκης αρχηγός ΓΕΝ. Τα αμπέλια μετρούν πληγές από την καιρία ενώ την προτίμησή τους στα παραδοσιακά προϊόντα δείχνουν οι ξένοι επισκέπτες που κάνουν τις αγορές τους από τη Δημοτική Αγορά Χανίων.

Ο Αγροτικός Αύγουστος προσελκύει ξανά πολλούς επισκέπτες ενώ όλη η Κρήτη ζει σε προεκλογικούς ρυθμούς, με τις περιδείξεις πολλών αρχηγών και υποψηφίων βουλευτών.

Στα καλά τοπικά νέα, εργαζόμενοι της ΔΕΔΙΣΑ βρίσκουν δίπλα από κάδο ένα πορτοφόλι με 1500 ευρώ και το παραδίδουν στον κάτοχό του ενώ για κοιτάσματα ικανά να αποδίδουν 5,5 δισ. ευρώ επισύρωσε στο ελληνικό κράτος μιλά στα "Χ.Ν." ο καθηγητής Αντώνης Φώσκολος. Πλούσιο όμως και το αστυνομικό δελτίο τον τελευταίο μήνα του Καλοκαιριού.

Αυτοκίνητο εισβάλλει σε ψαράδικο στη Σούδα, ενώ η απόπειρα δολοφονίας μέσα σε κατάστημα διασκέδασης και το εργατικό δυστύχημα μέσα στη Δημοτική Αγορά όπου έχασε τη ζωή του ένας 47χρονος Χανιώτης,

Η χώρα οδηγείται ξανά στις κάλπες μετά την παραιτήση του πρωθυπουργού, ο οποίος με διάγγελμα του ζήτησε «καθαρή εντολή και ισχυρή κυβέρνηση». Ακαρπνη διαδικασία των διερευνητικών εντολών με τον Παναγιώτη Λαφαζάνη να κάνει δικό του κόμμα.

Τον τελευταίο μήνα του θέρους ανακινούνται οι βάσεις εισαγωγής με τα Χανιωτάκια να σημειώνουν ξανά επιτυχίες και πρωτιές, τις οποίες τα "Χ.Ν." παρουσιάζουν σε ειδικό ένθετο.

Σεπτέμβριος

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΝΕΚΡΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Σοκ και απραξία... στην Ευρώπη

■ Κρητική η κατάσταση στα νησιά του Αιγαίου

Σοκαρισμένη, αλλά και άπραγη, παρατηρεί η Ευρώπη τις εικόνες με τους νεκρούς ανήλικους πρόσφυγες, τα σώματα των οποίων ξεβράσταν στα τουρκικά παράλια.

Η φωτογραφία του άψυχου σώματος του τριχρονου Σύρου Αϊλάν Κουρντί αποτυπώνει με τον πιο ωμό τρόπο το προφυγικό δράμα που ζουν χιλιάδες άνθρωποι αυτές τις ημέρες, την ώρα που η ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αναλαμβάνει καμία ουσιαστική πρωτοβουλία αντιμετώπισης του προβλήματος.

Η κατάσταση στα ελληνικά νησιά παραμένει εκρηκτική, ενώ γίνονται εκτιμήσεις για 4 εκατομμύρια πρόσφυγες που περιμένουν να περάσουν στην Ευρώπη μέσω Ελλάδας.

Την ίδια ώρα, έκθεση της UNICEF επισημαίνει ότι οι ένοπλες συρράξεις στη Μέση Ανατολή και στη Βόρεια Αφρική εμποδίζουν πάνω από 13 εκατομμύρια παιδιά να πάνε σχολείο καταστρέφοντας τις ελπίδες και το μέλλον τους.

Φθινόπωρο, και οι φοιτητές που εισήχθησαν στα Χανιά αντιμετωπίζουν πρόβλημα εύρεσης κατοικίας λόγω έλλειψης προσφοράς ενώ η σχολική χρονιά ξεκινά με πολλές ελλείψεις.

Σε τοπικό επίπεδο, πλοίο με βαρύ οπλισμό κατάσχετα στα ανοικτά της Κρήτης. Οκτώ χρόνια από τη φονική ενέδρα στα Ζωνιανά, φεύγει από τη ζωή ο ειδικός φρουρός Στάθης Λαζαρίδης.

Ασκούνται ποινικές διώξεις για την υπόθεση Γιακουμάκη, με τον Χρήστο Μαρκογιαννάκη να καταγγέλλει μεθόδευση εναντίον του, ενώ ο ΧΥΤΥ Ακρωτηρίου γεμίζει επικίνδυνα, ζήτημα που συνεχίζει μέχρι σήμερα να προκαλεί ανησυχία και προβληματισμό υπό τον φόβο νέου "Κουρουνητού". Συναγερμός θα σημάνει τον ίδιο μήνα στην Πυροσβεστική από διαρροή προπανίου στη Σούδα, ανήμερα της μαύρης επετείου του "Πανορμίτη".

Στα καλά νέα της τοπικής επικαιρότητας, ένας 49χρονος πιλότος των σκανδιναβικών αερογραμμών, σταθμεύει στα Χανιά στην προσπάθειά του να ταξιδέψει από τη Σουηδία στη Νότια Αφρική με ένα αεροσκάφος τον 1935. Στον δρόμο προς τις κάλπες κορυφώνεται η αντιπαράθεση ενώ οι Χανιώτες μιλούν στα "Χ.Ν." για το διακύβευμα των εκλογών. Η 21η Σεπτεμβρίου

φαίρνει πρώτο τον ΣΥΡΙΖΑ με καθαρή νίκη, ενώ το κυβερνών κόμμα θα εκλέξει τέσσερις βουλευτές στον νομό, με τον Αντώνη Μπαλωμενάκη να πλαισιώνει τους "παλιούς", Γιώργο Σαθάκη, Παύλο Πολάκη και Βάλια Βαγιωνάκη. Αμεσα σχηματίζεται συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, με τον Γιώργο Σταθάκη να αναλαμβάνει το υπουργείο Οικονομικών και ενώ ο Παύλος Πολάκης αναλαμβάνει υφυπουργός Υγείας.

Μέσα στον καταιγισμό πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων, το ποδήλατο διεκδικεί χώρο στα Χανιά, ενώ με το "καλημέρα" η νέα κυβέρνηση αναστατώνεται από τον Δημήτρη Καμμένο, ο οποίος αντικαθίσταται άμεσα λόγω των αντιδράσεων που προκάλεσαν τα κατά καιρούς ακραία ρατσιστικά, ομοφοβικά και αντισημιτικά σχόλια που έκανε μέσα από το προφίλ του στο Twitter.

Στο τέλος του μήνα, η ανθρωπότητα στρέφει το βλέμμα της στον ουρανό, ακούγοντας τις εντυπωσιακές ανακοινώσεις της NASA για ύπαρξη νερού στον πλανήτη Άρη.

Το προσφυγικό δράμα κορυφώνεται με τη φωτογραφία του άψυχου σώματος του τριχρονου Σύρου Αϊλάν Κουρντί στις ακτές της Τουρκίας να συγκλονίζει την ανθρωπότητα, την ώρα που η Ευρώπη παραμένει άπραγη.

Οκτώβριος

ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Αγρότες στους δρόμους

- Εντονες αντιδράσεις για τα φορολογικά μέτρα
- Μαζικό συλλαλητήριο στο Ηράκλειο και προαναγγελία μπλόκων στα Χανιά

Ξεσηκώνονται οι αγρότες ενάντια στα νέα φορολογικά μέτρα που απειλούν με αφανισμό τον κλάδο. Μαζική ήταν χθες η κινητοποίηση στο Ηράκλειο, ενώ στα Χανιά ξεκινούν τα μπλόκα από τις 5 του Νοέμβρη.

Με ανησυχιακά στοιχεία για την παχυσαρκία στην Κρήτη ξεκινά ο Οκτώβρης, ενώ ηλικιωμένοι που μιλούν στα "Χ.Ν.", ζητούν μια πόλη πιο φιλική. Πολλά τα προβλήματα σε τοπικό επίπεδο, με τα "Χ.Ν." να καταγράφουν τις ανάγκες της ΔΕΥΑΧ, του Νοσοκομείου και τις αντιδράσεις για τις ανεμογεννήτριες στις βουνοκορφές της Κρήτης.

Η απαξίωση του Ο.Α.Κ. αποτυπώνεται στο κομμένο ρεύμα στα γραφεία του, καταστάσεις που θα οδηγήσουν αργότερα στην παραίτηση του διευθύνοντος συμβούλου Λευτέρη Κοπάση, ο οποίος θα καταγγείλει τον αρμόδιο υπουργό κ. Σπίρτζη.

Μήνας προβλημάτων όπως είπαμε, και τα κενά εκπαιδευτικών στα σχολεία του νομού είναι μεγάλη, ενώ το φράγμα Βαλσαμιώτη μπάζει νερά ενάμιση μόλις χρόνο από τα εγκαίνια του, προκαλώντας έντονο προβληματισμό και ερωτηματικά. Επιστήμονες επισημαίνουν την ανάγκη προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος

στην Κρήτη ενώ σε μια ύστατη προσπάθεια διάσωσης του αεροδρομίου, όλο και περισσότεροι φορείς προσφεύγουν στο ΣτΕ ενάντια στην ιδιωτικοποίηση. Ξεσπά αντιπαράθεση μεταξύ Βάμβουκα - Σαρρή στον Δήμο Χανίων, ενώ στα προβλήματα προστίθενται και αυτά των φοιτητών και αφορούν στέγαση, σίτιση και μετακίνηση.

Δεν μας έφταναν όλα τ' άλλα, έχουμε και το κουνούπι "τίγρης" που αποφασίζει να γίνει μόνιμος κάτοικος... Χανίων, συνεχίζοντά να μας ταλαιπωρεί ακόμα και τους χειμερινούς μήνες. Στα θετικά νέα, τα εντυπωσιακά στοιχεία για τη ζωή στην Κρήτη πριν από εκατομμύρια χρόνια αλλά και η αναδρομή των "διαδρομών" στο βιομηχανικό παρελθόν των Χανίων.

Σε κεντρικό επίπεδο, ο Γάλλος πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ επισκέπτεται την Αθήνα εκδηλώνοντας τη στήριξη του προς την Ελλάδα, ενώ οι πρόσφυγες παλεύουν να διασχίσουν τη χώρα μας.

Νοέμβριος

Τα Χανιά υποδέχονται το πρόεδρο της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλο, ο οποίος κάνει τα επίσημα εγκαίνια του Μουσείου Ελευθερίου Βενιζέλου στη Χαλέπα. Το κλίμα τον Νοέμβρη παραμένει εορταστικό, με την 115 Π.Μ. να έχει λαμπρές εκδηλώσεις για την γιορτή του προστάτη της αεροπορίας, ενώ τον ίδιο μήνα τιμάται και η επέτειος του Πολυτεχνείου, τα Εισόδια της Θεοτόκου αλλά και ο Κώστας Γεωργουσόπουλος. Τα "Χ.Ν." ξεκινούν μια σειρά συλλεκτικών ενθέτων για το Κυπριακό με την πολύτιμη βοήθεια του Γενικού Διευθυντή του Εθνικού Ιδρύματος "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος", Νίκου Παπαδάκη.

Η τοπική κοινωνία βλέπει τα τεφτέρια να βγαίνουν στις λαϊκές αγορές και τους μαθητές να προχωρούν σε κινητοποιήσεις, ακολουθούμενοι από τους αγρότες που πάνε στην Αθήνα και αντιμετωπίζουν αστυνομική βία. Πεζοί, οδηγοί και καταστηματαρχές ταλαιπωρούνται από τα έργα στην οδό Αποκορώνου, ενώ αντιδράσεις προκαλεί η χωροθέτηση δεξαμενών καυσίμου στο πέρα Πλατάνι της Σούδας. Το Λιμενικό Ταμείο του νομού Χανίων αποκτά νέα διοίκηση με πρόεδρο των Κώστα Μανωλικάκη που διαδέχεται τον επιτυχημένο Κώστα Μηροκαλάκη, ενώ έκδηλη είναι η ανησυχία για τον ΧΥΤΥ Ακρωτηρίου.

Τα ρακοκάζανα πέρνουν φωτιά αλλά στις 14 Νοεμβρίου η Ευρώπη παγώνει. Τα τρομοκρατικά χτυπήματα στη Γαλλία βυθίζουν την κοινή γνώμη σε πένθος και σκορπούν φόβο. Σε μια συμβολική κίνηση αλληλεγγύης, ο φάρος του ενετικού λιμανιού φωτίζεται στα χρώματα της γαλλικής σημαίας και η εικόνα του κάνει τον γύρο του κόσμου. Τα κακά μαντάτα αυτού του μήνα, ο θάνατος του μοναχογιού του Νίκου Ξυλούρη σε τροχαίο στην Αττική.

Σε πολιτικό επίπεδο η Ν.Δ. δεν καταφέρνει να κάνει εκλογές και τα κόμματα της Βουλής αποτυγχάνουν να συνηνοποθούν. Η κατάρριψη ρωσικού μαχητικού από την Τουρκία προκαλεί ένταση και ανησυχία στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, όπου το προσφυγικό δράμα συνεχίζεται.

Δεκέμβριος

Ο Δεκέμβριος ξεκινά με την τοπική κοινωνία να έχει στραμμένο το βλέμμα της στη Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων. Η ανακεφαλαιοποίηση φέρνει γκρίνια για τις απώλειες των μετόχων αλλά η εναλλακτική του "λουκέτου" στην τράπεζα του νομού, δεν γίνεται αποδεκτή από τους Χανιώτες οι οποίοι υπερκαλύπτουν την Α.Μ.Κ. διασώζοντας το πιστωτικό ίδρυμα.

Τα Χανιά τιμούν την επέτειο της Ενωσης με την Ελλάδα, με τους αγρότες του νομού πάντως να μην έχουν έντιμη... αντιμετώπιση από το κράτος. Μπάχαλο και περικοπές με τις επιδοτήσεις, ενώ οι τιμές του ελαιολάδου παίρνουν την κατιούσα.

Κρίση γαρ και οι Χανιώτες κυνηγούν τα απαντωτά τζακ-ποτ του Τζόκερ, το οποίο πάντως θα "πέσει" στην Πελοπόννησο. Χρέη και ασφάλιση "πνίγουν" τους εμπόρους των Χανίων οι οποίοι πορεύονται με νέα διοίκηση, ενώ από τη νέα κυβέρνηση οι Κρητικοί δεν άκουσαν και πάλι τίποτε ουσιώδες για τον ΒΟΑΚ.

Στα ευχάριστα του μήνα τα εγκαίνια του θεάτρου της Αρχαίας Απέρας και περιοδικής έκθεσης στο νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων από τον Υπουργό Πολιτισμού κ. Μπαλτά. Την επικαιρότητα απασχολεί το σύμφωνο συμβίωσης ομόφυλων ζευγαριών, με τους Χανιώτες που μιλούν στα "Χ.Ν." να υποστηρίζουν ότι πρόκειται για ανθρώπινο δικαίωμα. Οι πολίτες του νομού την ίδια ώρα, συνεχίζουν να καπνίζουν ασταμάτητα... όπως αποδεικνύει έρευνα που παρουσιάζει η εφημερίδα.

Πέφτει και η αυλαία για το αεροδρόμιο Χανίων με την οριστικοποίηση της ιδιωτικοποίησής του. Τις πύλες πάντως του "Δασκαλογιάννης" περνούν πολλοί επισκέπτες που επιλέγουν να περάσουν τα Χριστούγεννα στη Δυτική Κρήτη, δημιουργώντας κλίμα αισιοδοξίας, με την αγορά πάντως να μην έχει ιδιαίτερη κίνηση.

Στο φινάλε του 2015, η χαρά για την επιτυχία του 5ου "Santa Run" παγώνει από τον αναπάντεχο θάνατο του διευθυντή της ΕΛΕΠΑΠ Χανίων, Γιώργου Μανουσέλη, σε ηλικία 45 ετών.

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΡΑΚΑΚΗ**

Μία καλή χρονιά στον αθλητισμό!

Μία αρκετά καλή χρονιά για τον αθλητισμό των Χανίων ήταν αυτή που μας αποχαιρετά σε λίγες ώρες. Ειδικά στο ποδόσφαιρο όπου πλέον μετράμε 3 ομάδες μας στις δύο επαγγελματικές κατηγορίες την ίδια στιγμή που ολόκληρη η υπόλοιπη Κρήτη έμεινε μονάχα με τον Εργοτέλη στη Φούτμπολ Λιγκ. Επίσης το μπάσκετ με τη διπλή άνοδο Κύδωνα και ΟΑΧ επέστρεψε μετά από χρόνια στις εθνικές κατηγορίες. Στον αντίποδα το βόλεϊ γνώρισε διπλό υποβιβασμό ενώ και στο χάντμπολ χάσαμε κατηγορία. Πάντως σε στίβο και ποδηλασία ο Γ.Σ. "Ελ. Βενιζέλος" και ο Τάλως διατήρησαν τα κεκτημένα και μαζί τη θέση τους στην κορυφή!

Πλατανιάς: Η χρονιά της καθιέρωσης

Κόντρα στα προγνωστικά, ο Πλατανιάς όχι μόνο κατάφερε φέτος να παραμείνει στην Σούπερ Λίγκα αλλά έβαλε τις βάσεις για να ανανεώσει την παρουσία του για 5η συνεχόμενη περίοδο. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι παίζει μάλλον το καλύτερο ποδόσφαιρο στην 4ετία της παρουσίας του στην κορυφαία κατηγορία. Στα χέρια του πολύπειρου προπονητή Γιώργου Παράσχου που ανέλαβε την ομάδα στην εξ αναβολής 26η αγωνιστική και στην εκτός έδρας ήττα στα Γιάννινα στη συνέχεια ξέχασε τι πάει να πει ήττα και έτσι με την ισοπαλία 1-1 στα Περιβόλια με τον πρωταθλητή Ολυμπιακό

(φωτ.) έσωσε την παρτίδα. Φέτος παρά το δύσκολο πρόγραμμα στο ξεκίνημα πραγματοποίησε αρκετά πετυχημένες εμφανίσεις και φάνηκε ότι θα τερματίζει ψηλά στον α' γύρο.

Ηρθε βέβαια η ατυχία με τον σοβαρό τραυματισμό του Γιακουμάκη που επηρέασε τη δύναμη κρούσης της ομάδας και η διαίτησία στην Τούμπα που δεν τον άφησε να κλείσει με τον τρόπο που άξιζε μία ιδανική χρονιά. Μία χρονιά που ανήκε και αυτή στον Ολυμπιακό αφού έκανε το νταμπλ ενώ μέχρι στιγμής έσπασε κάθε ρεκόρ με 15 νίκες στον α' γύρο.

Για πρώτη φορά απέναντι στον ΑΟΧ σε αγώνα πρωταθλήματος βρέθηκε πέρυσι η ΑΕΚ που μετά από δύο χρόνια περιπλάνησης στις μικρότερες εθνικές κατηγορίες επέστρεψε το καλοκαίρι στη Σούπερ Λίγκα.

ΑΟ Χανιά: Παραμένει ψηλά παρά τις συνεχείς αλλαγές

Ειλικρινά, σπάνια θα βρει κάποιος στο ελληνικό ποδόσφαιρο σύλλογο όπως τον ΑΟ Χανιά που να αλλάζει τόσο συχνά όχι παίκτες και προπονητή - αυτό είναι κάτι συνηθισμένο - αλλά... διοικήσεις και παράγοντες! Παρόλα αυτά η ομάδα έχει καταφέρει τα τελευταία χρόνια να βρίσκεται ανάμεσα στις κορυφαίες της Φούτμπολ Λιγκ, αλλά αυτή η διοικητική αβεβαιότητα δεν του επιτρέπει να βάλει τις βάσεις για ένα μεγαλύτερο άλμα.

Πέρυσι μάλιστα ήταν τόσες πολλές οι ανακατατάξεις στον πάγκο που η 4η θέση που κατέλαβε, τελικά μοιάζει με άθλο ενώ έχασε οριακά την είσοδό του στην πρώτη 3άδα καθώς ούτε ο Απόλλωνας, ούτε πολύ περισσότερο η Παναχαϊκή ήταν τόσο δυνατές.

Το Καλοκαίρι δε, συνεχίστηκε το... θέατρο του παραλόγου με παρέλαση προέδρων και αλλαγές προπονητή μέχρι και μία εβδομάδα πριν την έναρξη της προετοιμασίας όταν τον Πέτρο Δημητρίου που είχε αναλάβει στις αρχές Ιουλίου, διαδέχθηκε στις 17/7 ο Θωμάς Γράφας που και αυτός άντεξε 10 αγωνιστικές στον πάγκο.

Πάντως μέσα στο 2015 ξεχώρισε η πορεία στο Κύπελλο, τόσο πέρυσι όταν απέκλεισε Πανατωλικό και ΠΑΣ Γιάννινα φθάνοντας μέχρι πρώτη φορά τα προημιτελικά όσο και φέτος που μπήκε στους "16" αφήνοντας εκτός τον Πανθηραϊκό.

Όσο για το 2016 το ατενίζει όπως η μεγάλη πλειοψηφία των ΠΑΕ της δεύτερης Εθνικής κατηγορίας: με μεγάλη αβεβαιότητα!

Κισσαμικός: Γράφει τις πιο χρυσές σελίδες της ιστορίας του

Πρωτόγνωρες διακρίσεις και το 2015 για τον Κισσαμικό.

Για την ομάδα του Καστελίου δεν χρειάζεται να πούμε πολλά. Με διοίκηση ίδια από το τοπικό και με ένα προπονητή που συνεχίζει για 3η χρονιά, έκανε την υπέρβαση για μία ακόμα χρονιά και έφθασε στη δεύτερη Εθνική Κατηγορία όταν μέχρι την προηγούμενη δεκαετία το καλύτερο που είχε να επιδείξει ήταν σύντομα περάσματα από την Δ' Εθνική! Στα χνάρια του Πλατανιά κατάφερε να ανταγωνιστεί πολύ πιο έμπειρα σωματεία και να κατακτήσει τον τίτλο στη Γ' Εθνική μπροστά από: Ιωνικό Νικαίας, Εθνικό Πειραιά, Ηλυσιακό, Ηρόδοτο κ.ά.

Πάντως η παρουσία του Κισσαμικού στη Φούτμπολ Λιγκ ανέδειξε και το πρόβλημα με την έλλειψη γηπεδικών εγκαταστάσεων στον Νομό μας. Αυτή τη στιγμή έχουμε 3 ομάδες στις δύο επαγγελματικές κατηγορίες οι οποίες μοιράζονται...1,5 γήπεδο. Δηλαδή τα Περιβόλια και το Μάλεμο το οποίο λόγω σημαντικών προβλημάτων δεν έχει καταφέρει να αποτελέσει έδρα για την ομάδα της Κισσάμου παρά μονάχα στο Κύπελλο απέναντι στην Καλλονή.

Γυναίκες ΑΟ Χανιά: Έκανε την καλύτερη πορεία

Πολύ ισχυρή εμφανίστηκε το 2015 η γυναικεία ομάδα του ΑΟΧ στην Α' Εθνική με επιστέγασμα την κατάκτηση της 5ης θέσης και την πρόκρισή της στην προημιτελική φάση του Κυπέλλου Ελλάδας. Αυτή τη φορά οι διοικητικές εξελίξεις του Καλοκαιριού στην ΠΑΕ επηρέασαν αισθητά και τον Ερασιτέχνη με ανάλογες αλλαγές και στην ομάδα των γυναικών. Το ρόστερ παρέμεινε ισχυρό και η πορεία κρίνεται ικανοποιητική που θα ήταν σαφώς καλύτερη

αν δεν υπήρχε η κοιλιά των τελευταίων 4 αγωνιστικών χωρίς νίκη και κυρίως οι 4 πεταμένοι βαθμοί στα εντός έδρας παιχνίδια με Γλυφάδα και τα νεοφώτιστα Τρίκαλα. Με "πρώτο βιολί" τη διεθνή με το αντιπροσωπευτικό συγκρότημα των γυναικών Βεατρίκη Σαρρή (φωτ.), τα κορίτσια του Κυριάκου Γρηγοράκη μπορούν να έχουν μία ακόμα θετική χρονιά αρκεί να μην επηρεαστούν αρνητικά από τυχόν νέες ανακατατάξεις στην ΠΑΕ...

Αρης Σούδας: Έδωσε τέλος σε μία "ξηρασία" 57 χρόνων

Από το 1958 που ιδρύθηκε μέχρι τις αρχές του περασμένου Μαΐου ο Αρης Σούδας δεν είχε καταφέρει να κατακτήσει ένα πρωτάθλημα Α' κατηγορίας αν και κάποιες φορές έφθασε πολύ κοντά όπως τον Απρίλιο του 2014 όταν παραχώρησε ισοπαλία 1-1 στον Μινώταυρο και είδε τον τίτλο να... κατακυλιέται προς Μουρνιές. Από σύμπτωση στο ίδιο παιχνίδι ένα χρόνο μετά, με το εκκωφαντικό 5-2 (φωτ.), ο σύλλογος της Σούδας έδωσε τέλος στην πολυετή αυτή ξηρασία. Ήταν το πιο συναρπαστικό πρωτάθλημα στην ιστορία της ΕΠΣΧ

με 5 ομάδες να πέφτουν σχεδόν μαζί πάνω στο νήμα και την πρωταθλήτρια Χειμώνα Σπάθα να τερματίζει μόλις 6η!

Απόλλων Αγ. Ιωάννη: Επέστρεψε στη φυσική του θέση

Η... ποδοσφαιρομάνα συνοικία του Αγ. Ιωάννη είδε τον εκπρόσωπό της Απόλλωνα να επιστρέφει στη φυσική του θέση και στην Α' ΕΠΣΧ μετά από μία δεκαετία κατά την οποία περιπλανήθηκε στις δύο μικρότερες τοπικές κατηγορίες. Κατακτώντας τον τίτλο της Β' με σχετική άνεση τον περασμένο Μάιο, βρέθηκε να διεκδικεί με αξιώσεις την είσοδό του στον όμιλο Τίτλου και τελικά έμεινε εκτός στις λεπτομέρειες. Εχοντας την τύχη να βρίσκονται πολύ κοντά στην β' ομάδα στις αρχές της δεκαετίας του '80 -τελικά λόγω... μυωπίας κατέληξε στον στίβο- και βλέποντας τα συνομίλκτικα μου σπουδαία ταλέντα από τα οποία κάποια έπαιζαν και σε εθνικές κατη-

Οι παίκτες του Απόλλωνα πανηγυρίζουν την κατάκτηση του τίτλου στην Β' κατηγορία και την επάνοδό τους μετά από 10 χρόνια στην Α'.

γορίες (Ιωαννίδης, Κατσούλης κ.ά.) πιστεύω ότι με όπλο τις Ακαδημίες του μπορεί να καθιερωθεί στα ισχυρά σωματεία όπως κατάφερε π.χ. η Δόξα.

Ευχάριστη έκπληξη εξάλλου του πρωταθλήματος ο έτερος νεοφώτιστος, Ποσειδώνας Τσικαλαριών που... αθόρυβα ανέβηκε κατηγορία και μπήκε στην πρώτη 5άδα φέτος!

Καλτσέτο, Ακαδημία Νέας Κυδωνίας και Α.Π. Σούδας μοιράστηκαν τους τίτλους στους μικρούς

Στιγμιότυπο από τον τελικό στη μικρότερη ηλικιακή κατηγορία των προτζούνιορ ανάμεσα σε Ακαδημία Ποδοσφαίρου Σούδας και Ακαδημία Νέας Κυδωνίας.

Καλτσέτο, Ακαδημία Νέας Κυδωνίας και Α.Π. Σούδας μοιράστηκαν τους τίτλους στα πρωταθλήματα Υποδομής. Θυμίζουμε τους τελικούς ανά κατηγορία:

- Προπαίδες:** Καλτσέτο - Νέοι Μινωταύρου 4-0 με 3η την Ακαδημία Νέας Κυδωνίας.
- Τζούνιορ:** Ακαδημία Νέας Κυδωνίας - Πανακρωτηριακός 3-0 με 3η την ΑΕΕΚ INKA.
- Προτζούνιορ:** Α.Π. Σούδας - Ακαδημία Νέας Κυδωνίας 2-1 με 3ους τους Νέους Μινώταυρο.

Αρης Βουκολιών: Τα πρώτα Βαρύτιμα τρόπαια!

Στη δεύτερη μόλις παρουσία της στην μεγάλη κατηγορία έπειτα από 22 χρόνια η ομάδα των Βουκολιών επέστρεψε όχι σαν κομπάρσος αλλά ως πρωταγωνίστρια. Πράγματι εκτός του ότι διεκδίκησε μέχρι την προτελευταία αγωνιστική τον τίτλο, κατάφερε στα τέλη του περασμένου Φεβρουαρίου να κατακτήσει το παρθενικό της κύπελλο νικώντας στην παράταση 2-1 τον πρωταθλήτη Αρη Σούδας. Εξι μήνες μετά (16/9) νίκησε ξανά τον Αρη Σούδας με 3-2 στον τελικό του Σούπερ Καπ και πρόσθεσε έτσι δύο βαρύτιμα τρόπαια στη συλλογή της στην οποία μέχρι πρό-

Πρώτο κύπελλο (φωτ.) αλλά και Σούπερ Καπ για τον Αρη Βουκολιών.

σφατα ο πιο σημαντικός τίτλος που πήρε την περίοδο 2013-14.

Ποσειδώνας Καμισιανών - Ραπανιανών: Μία νέα δύναμη

Αφού έφθανε τα προηγούμενα χρόνια μέχρι την πηγή αλλά παρέμενε διψασμένος, ο... Κισαμίτης Ποσειδώνας κατέκτησε πανηγυρικά αήττητος τον τίτλο και την άνοδο για πρώτη φορά στην ιστορία του. Μάλιστα το λυκόφως του 2015 τον βρίσκει στο ψηλότερο σκαλί στην Β' κατηγορία δείγμα ότι οι στόχοι του πάνε ακόμα πιο ψηλά.

Σε Πλατανιά και Α.Π. Σούδας οι τίτλοι των παιδών και στο INKA των νέων

Η ομάδα παιδών του Πλατανιά (φωτ.) νικώντας στον τελικό 5-0 τον Μινώταυρο κατέκτησε το πρωτάθλημα ενώ η ομάδα της Α.Π. Σούδας που επικράτησε πρόσφατα 1-0 του ΔΑΑΟΧ, το κύπελλο "Τηλέμαχος Σχοινιάς". Στην πρωτοεμφανιζόμενη διοργάνωση του πρωταθλήματος νέων η ΑΕΕΚ INKA θριάμβευσε αήττητη.

Χωρίς την Ιωνία...

Στα αρνητικά του 2015 ότι έσβησε -ελπίζουμε προσωρινά- το πιο ιστορικό σωματείο των Χανίων.

Η Ιωνία ως γνωστόν παραχώρησε το 1997 το καταστατικό της στην ΑΕΧ ενώ η θυγατρική Ιωνία 2000 που έφθασε μέχρι την Γ' Εθνική γνώρισε το Καλοκαίρι τον υποβιβασμό από την Α' κατηγορία και στη συνέχεια δεν δήλωσε συμμετοχή σε κάποιο από τα πρωταθλήματα της ΕΠΣΧ, κάτι που δεν είχε ξανασυμβεί στο παρελθόν...

Ιωνία 2000 και Παγχανιακός υποβιβάστηκαν από την Α' κατηγορία αλλά η πρώτη δεν δήλωσε συμμετοχή φέτος στη Β'.

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ**
ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗ

Βόλει

Τον πρώτο παγκρήτιο τίτλο της νέας σεζόν κατέκτησαν οι νεάνιδες του Κύδωνα.

Οι παγκορασίδες του Α.Ο. Ακρωτηρίου έφεραν στα Χανιά τον μοναδικό παγκρήτιο τίτλο για τη σεζόν 2014-15.

Μετά από πολλά χρόνια, το χανιώτικο βόλει εκπροσωπείται την αγωνιστική περίοδο 2015-16 μόνο σε παγκρήτιο επίπεδο.

Ο Σ.Φ.Π.Χ., που είχε δικαίωμα να παίξει στην Α2 ανδρών δεν δήλωσε συμμετοχή (η ομάδα κατέλαβε τον περασμένο Μάρτιο την 1η θέση στον Α' όμιλο και μετείχε απ' ευθείας στα μπαράζ ανόδου στην Α1, όπου δεν τα κατάφερε, αφού γνώρισε τρεις ήττες), ενώ οι εκπρόσωποί μας στα πρωταθλήματα ανδρών-γυναικών

2014-15 της ΕΣΠΕΚ δεν μπόρεσαν να διεκδικήσουν τίτλο. Μοναδική επιτυχία ήταν η ανάδειξη του Α.Ο. Ακρωτηρίου ως πρωταθλήτρια ομάδα Κρήτης στην κατηγορία παγκορασίδων. Πάντως η νέα σεζόν 20-15-16 άρχισε με διάκριση, αφού ο Κύδωνας πήρε τον τίτλο στις νεάνιδες, ενώ η μέχρι τώρα εικόνα των χανιώτικων ομάδων επιτρέπει την αισιοδοξία για επιτυχίες και σε άλλες ηλικιακές κατηγορίες.

Δεν είχε αποτέλεσμα η προσπάθεια του ΣΦΠΧ για άνοδο στην Α1 ανδρών.

Πινγκ πονγκ Α1 ανδρών - ΟΑΧ

Η τετράδα που έπαιξε τη σεζόν 2014-15. Από δεξιά οι Μουτσάκης, Πενταράκης, Λεμονής (οι οποίοι συνεχίζουν στην ομάδα), Παντερής (τον αντικατέστησε ο Σπ. Κιούφης).

Τη σεζόν 2014-15 ο ΟΑΧ χρειάστηκε τα μπαράζ για να παραμείνει στην Α1 εθνική πινγκ πονγκ ανδρών, αφού στην κανονική διάρκεια δεν έκανε νίκη και βρέθηκε στην 9η και τελευταία θέση (είχε ήδη υποβιβαστεί ο Α.Ο. Αμφιθέας, που αν και δήλωσε συμμετοχή, τελικά δεν πήρε μέρος στο πρωτάθλημα). Στα μπαράζ του περασμένου Απριλίου κατάφερε να κερδίσει τις δυο ομάδες από την Α2 και έτσι αποδείχθηκε ανώδυνη η ήττα -που είχε μεσολαβήσει- από τη Φιλία Ορεστιάδας, η οποία παρέμεινε επίσης στην κατηγορία.

Αντίθετα, η νέα σεζόν έχει αρχίσει πολύ καλύτερα για τη χανιώτικη ομάδα, αφού με την ολοκλήρωση του α' γύρου έχει ήδη δυο νίκες και βρίσκεται στην 7η θέση (η 8η και η 9η οδηγούν στα μπαράζ παραμονής, ενώ έχει υποβιβαστεί ήδη στην Α2 ο Παναθηναϊκός, που δεν κατέθεσε έγκαιρα τη δήλωση συμμετοχής στο πρωτάθλημα).

• Πολύ καλή παρουσία συνεχίζουν να έχουν οι κορασίδες και οι παγκορασίδες του Ομίλου, που τα πήγαν πολύ καλά την περασμένη σεζόν και έχουν αρχίσει με ανάλογο τρόπο τη νέα.

Ποδηλασία

Για ακόμη μια χρονιά ο Τάλως/ANEK Lines ήταν το καλύτερο ελληνικό σωματείο.

Επιβεβαιώνοντας τα προγνωστικά ο Τάλως/ANEK Lines διατήρησε τα πρωτεία στον χώρο της ελληνικής ποδηλασίας, παραμένοντας για 5η συνεχή χρονιά στην κορυφή. Η φετινή συγκομιδή του ήταν 7.772 βαθμοί, έναντι 6.127 του 2ου, Κρόνου Νίκαιας. Ο Α.Ο. Κύδων, έχοντας εκπροσώπηση μόνον σε μικρές ηλικιακές κατηγορίες, ανέβηκε στην 9η θέση (3.471β), ενώ παρουσιάζοντας μικρή δραστηριότητα, ο Ο.Α. Σούδας υποχώρησε στην 58η (175β).

Μπάσκετ

Μετά από 11 χρόνια ο Κύδωνας μετέχει ξανά σε πρωτάθλημα Γ' Εθνικής ανδρών.

Οι ευχάριστες εκπλήξεις της χρονιάς ήρθαν από το μπάσκετ, αφού τη σεζόν 2014-15 ομάδες από τα Χανιά κατέκτησε τους παγκρήτιους τίτλους ανδρών και γυναικών, με αποτέλεσμα ο Νομός μας να έχει εκπροσώπηση για πρώτη φορά σ' εθνικές κατηγορίες και στα δύο φύλα. Στους άνδρες ο Κύδωνας έφτασε στον τελικό, όπου με 3-1 νίκες επί της Μεσσαράς (η οποία του χάλασε τη φιέστα που είχε ετοιμαστεί στο 3ο παιχνίδι της σειράς, στον Κλαδισό, όμως δεν κατάφερε κάτι περισσότερο από το να μειώσει προσωρινά σε 2-1, αφού έχασε το επόμενο παι-

χνίδι στις Μοίρες), αναδείχθηκε πρωταθλητής Κρήτης και επέστρεψε μετά από 11 χρόνια στη Γ' Εθνική ανδρών. Σε αυτήν, αγωνιζόμενος με βασικό κορμό την περυσινή ομάδα και δυο προσθήκες έμπειρων παικτών, έχει μέχρι τώρα 4 νίκες-7 ήττες και με 15 βαθμούς είναι στη 10η θέση της βαθμολογίας του 2ου ομίλου, κάτι που σημαίνει ότι θα χρειαστεί να "παλαίψει" για την παραμονή του. Πρωταθλητής Κρήτης 2014-15 στις γυναίκες αναδείχθηκε ο ΟΑΧ, με 3-0 νίκες επί της Α.Ε. Πλατανιά και έτσι πήρε μέρος στα μπαράζ ανό-

Η ομάδα του ΟΑΧ που έπαιξε στα μπαράζ και πήρε την άνοδο στην Α2 γυναικών.

δου, όπου κέρδισε εύκολα και τα τέσσερα παιχνίδια που έδωσε, παίρνοντας έτσι το "εισιτήριο" για την Α2 κατηγορία (στην οποία τελευταία φορά είχε αγωνιστεί τη σεζόν 2008-9). Αν και η ομάδα έκανε 5 μεταγραφές, η μέχρι τώρα παρουσία της στην εθνική κατηγορία δεν είναι καλή, έχει πετύχει μόλις μια νίκη, ενώ έχει γνωρίσει 8 ήττες και με 10 βαθμούς είναι στην 9η θέση. Ετσι, εφ' όσον τελικά υποβιβαστούν τέσσερις ομάδες από τον όμιλο, θα έχει πολύ δύσκολο έργο το νέο χρόνο και θα χρειαστεί θεαματική βελτίωση προκειμένου ν' αποφύγει

την επιστροφή στο τοπικό. Εκτός τους δύο προαναφερόμενους παγκρήτιους τίτλους, διάκριση τη σεζόν 2014-15 είχε και ο Α.Ο. Ακρωτηρίου, αφού αναδείχθηκε -αίτητος- πρωταθλητής στους παίδες Β', κερδίζοντας εύκολα στον τελικό, που έγινε στο Ηράκλειο, τον Σπειακό (ήταν 1ος στον Β' όμιλο). Η νέα αγωνιστική περίοδος στην ΕΚΑΣΚ έχει προχωρήσει αρκετά (στις περισσότερες κατηγορίες βρίσκεται στον β' γύρο) και απ' ό,τι έχει φανεί μέχρι τώρα, πολύ δύσκολα τα Χανιά θα κατακτήσουν κάποιον παγκρήτιο τίτλο.

Χάντμπολ Β' Εθνική ανδρών - Γ.Σ. Χανίων

Το 2015 δεν άρχισε καλά για τον Γ.Σ. Χανίων, αφού μη βρίσκοντας λύση στα οικονομικά προβλήματα (δηλαδή τα έξοδα μετακινήσεων), παραιτήθηκε από το πρωτάθλημα της Α2 χάντμπολ ανδρών, έχοντας απολογισμό 9 ήττες στα ισάριθμα παιχνίδια που έδωσε. Έτσι άρχισε τη νέα σεζόν μετέχοντας στο πρωτάθλημα της Β' Εθνικής, στο οποίο μετράει ήδη 3 νίκες-1 ισοπαλία-

1 ήττα. Φαίνεται, λοιπόν, ότι αγωνιστικά δεν θα έχει πρόβλημα, όμως το οικονομικό εξακολουθεί να είναι... αγκάθι για τον σύλλογο και κανείς δεν μπορεί να προεξοφλήσει τι θα γίνει στη συνέχεια. • Ένα νέο σωματείο δραστηριοποιείται από το περασμένο Καλοκαίρι στα Χανιά. Πρόκειται για τον Ωρίωνα, ο οποίος προς το παρόν λειτουργεί μικρά ηλικιακά τμήματα.

Η ομάδα του Γ.Σ. Χανίων που μετέχει στο πρωτάθλημα της Β' εθνικής ανδρών.

Στίβος

Κορυφαίο σωματείο στην Ελλάδα αναδείχθηκε και το 2015 ο Γ.Σ. Ελευθέριος Βενιζέλος.

Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά ο Γ.Σ. Ελευθέριος Βενιζέλος αναδείχθηκε ως το καλύτερο σωματείο στίβου στην Ελλάδα, συγκεντρώνοντας 14.482 βαθμούς (νέο ρεκόρ), έναντι 13.508β. του 2ου Γ.Σ. Κηφισιάς.

Πολύ καλή παρουσία είχε τόσο ο Α.Ο. Κύδων (49ος με 2.668β), όσο και ο Α.Ο. Κισσάμου (με ρεκόρ θέσης -153ος- αλλά και βαθμών-469), μετέχοντας σε μικρές ηλικιακές κατηγορίες (ιδίως ο δεύτερος).

Άλλα αθλήματα

Ασημένιο μετάλλιο πήρε ο Αντ. Τσαπατάκης στα 100μ. πρόσθιο κατηγορίας SB4 του παγκοσμίου πρωταθλήματος κολύμβησης ΑμεΑ.

Με σημαντικές πανελλήνιες διακρίσεις, αλλά και επιτυχίες στον διεθνή χώρο μ' εθνικές ομάδες "αποχαιρετούν" το 2015 όλα τα τμήματα του ΝΟΧ (κολύμβηση, συγχρονισμένη κολύμβηση, τεχνική κολύμβηση, κανόε καγιάκ, Special Olympics). Πολύ καλή παρουσία είχαν ακόμη Ν.Α.Ο. Σούδας στην κωπηλασία και Αθλητική Λέσχη Ξιφασκίας Χανίων στη ξιφασκία, όπως και οι εκπρόσωποί μας σε αγώνες ΑμεΑ.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Origanum dictamnus* L. ή *Dictamnus creticus* (όταν προορίζεται για φαρμακευτική χρήση) και ανήκει στην οικογένεια των Χειλανθών.

Δίκταμο

Στον τόπο μας το συναντούμε αυτοφυές με διάφορα ονόματα ανάλογα με την περιοχή όπως αδίταμος, ατίταμος, δίκταμνο, δίκταμο, δίταμο, έρωντας, λιβανόχορτο, μαλλιάρχορτο, σταθόρι, σταμνόχορτο, στοματόχορτο, στομαχόχορτο, σταματόχορτο και τίταμος.

Είναι φυτό ενδημικό της Κρήτης και το συναντούμε σε ορεινές και λοφώδεις ασβεστολιθικές εκτάσεις, σε φαράγγια, σε γκρεμούς και βράχους των ορεινών περιοχών από το επίπεδο της θάλασσας μέχρι και 1.900 μέτρα. Επιπλέον, ο βοτανολόγος Ι. Πρινέας αναφέρει ότι είχε βρει το φυτό και στα απόκρημνα βράχια των Κυθήρων.

Είναι πολυετές φυτό, αρωματικό, με βλαστούς από 20 - 40 εκατοστά. Τα φύλλα του έχουν μήκος 13 - 25 χιλιοστά είναι καρδίοσχημα, καλυμμένα με πυκνές τρίχες. Για τον λόγο αυτό ονομάστηκε και μαλλιάρχορτο. Ανθη με στεφάνη ροδινοπρασινωπή έως κοκκινολιλά περιβαλλόμενη από μεγάλα κοκκινωπά βράκτια. Κάλυκα με 5 οδόντες.

Στην Κρήτη καλλιεργείται οργανωμένα από το 1920, αλλά η ποιότητα του καλλιεργούμενου είναι πολύ κατώτερη του αυτοφυούς δεδομένου ότι οι ιδιότητες του φυτού μειώνονται όταν αυτό καλλιεργείται και επιπλέον, αυτές μειώνονται ακόμα περισσότερο όταν αυτό καλλιεργείται μακριά από την Κρήτη.

Ιστορικά στοιχεία

Είναι ένα από τα σπουδαιότερα φαρμακευτικά φυτά, γνωστό στη Μινωική Κρήτη και την Αρχαία Ελλάδα.

Ο Ιπποκράτης το χρησιμοποιούσε κατά των παθήσεων του στομάχου και του πεπτικού συστήματος, στους ρευματισμούς, τα αρθρικά, ως επουλωτικό, εμμηναγωγό, τονωτικό και αντισηπτικό.

Το αναφέρουν στα κείμενα τους ο Όμηρος, ο Βιργίλιος, ο Ευριπίδης και ο Αριστοτέλης ο Θεόφραστος, ο Διοσκουρίδης και πολλοί άλλοι.

Οι Τραπιστές χρησιμοποιούσαν το δίκταμο για την παρασκευή ενός λικέρ που έφερε το όνομά τους, τη τραπιστινή, όπως και το λικέρ Benedictin που καθιερώθηκε από τους Βενεδεκτίνους κατά το Μεσαίωνα.

Οι αρχαίοι πίστευαν ότι το φυτό αυτό διευκολύνει τον τοκετό, είναι εμμηναγωγό, εκβάλλει τα βέλη, είναι επουλωτικό των πληγών, θεραπεύει τα έλκη και τα κατάγματα των οστών, προφυ-

λάσσει από τα δήγματα ζώων που έφεραν ιούς και δρα θεραπευτικά ενάντια σε αυτούς. Επιπλέον θεωρούσαν ότι είναι αντιλυσικό, φάρμακο των νεύρων και ευεργετικό για τις αρθρίτιδες και τις ρευματικές παθήσεις, θεραπεύει τη χοιράδα, τις δοθιήνες και τα συρίγγια. Ακόμα, το είχαν ως αποτελεσματικό κατά των κεφαλαγίων και των πόνων της σπλήνας και του στομάχου και ότι χρησιμοποιεί για την παρασκευή του δίκταμνίτου οίνου.

Παλιά στη Δυτική Κρήτη έλεγαν ότι: «Ο έρωντας κάνει πολλές χρείες» και το χρησιμοποιούσαν κατά των παθήσεων του ήπατος, στομάχου, κατά των νευραλγιών, πονοκεφάλων και ως επουλωτικό, ενώ στην Ανατολική Κρήτη δεν το χρησιμοποιούσαν ούτε ως θερμαντικό ρόφημα. Μόνο σε μερικά ορεινά χωριά το χρησιμοποιούσαν οι κοπέλες αραιά ως εμμηναγωγό. Το βότανο έχει πολλές ονομασίες. Το έλεγαν έρωντα γιατί η συλλογή του είναι δύσκολη και «χρειάζεται του έρωτα τα πάθη» για να μαζευτεί. Το λένε στοματόχορτο, γιατί υποβοηθά στην πέψη και καταπραΰνει τους πόνους του στομάχου. Το λένε σταματόχορτο γιατί επιτιθέμενο κοπανισμένο στα τραύματα σταματά την αιμορραγία. Ο Ιπποκράτης αναφέρει το δίκταμο και το ονομάζει «Κρητικόν» και αυτό γιατί φύτρωνε μόνο στην Κρήτη και ανέφερε ειδικά ότι «εξελαύνει έμβρυον». Ως εμμηναγωγό χρησιμοποιείται και σήμερα. Μέχρι τα μέσα του προηγούμενου αιώνα οι μαμήδες στα χωριά τοποθετούσαν έρωντα στο υπογάστριο των επίτοκων ή τους έκαναν εγκαθίσματα θερμά με το αφέψημα του δικάμου για να επιταχύνουν τον τοκετό. Χρησιμοποιούσαν μόνο τα φύλλα όπως αναφέρει ο Θεόφραστος «το δε δίκταμον ίδιον της Κρήτης, θαυμαστόν δε τη δυνάμει και προς πλείω χρήσιμον, μάλιστα δε προς τόκους των γυναικών. Χρώνται δε τοις φύλλοις ου τις κλωσίν ουδέ τω καρπώ. Χρήσιμον δε προς πολλά μεν άλλα, μάλιστα δε ώσπερ ελέχθη, προς τας δυστοκίας των γυναικών». Ο βυζαντινός ιατρός Αέτιος χρησιμοποίησε το δίκταμο σε έμπλαστρα και αλοιφές. «Έψημα Κρητικόν» ελέγχοτο τότε το αφέψημα του δικάμου και χρησιμοποιείτο σε πολλές θερα-

πειές.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το δίκταμο περιέχει μεγάλο πλήθος και ποικιλία χημικών συστατικών, στα οποία αποδίδονται οι διάφορες αρωματικές και θεραπευτικές ιδιότητες του φυτού. Το φυτό περιέχει αιθέριο έλαιο με κύρια συστατικά τη θυμόλη, καρβακρόλη και καμφορά, ουσίες που προσδίδουν στο φυτό τις θεραπευτικές του ιδιότητες καθώς επίσης και πουλεγγόνη, ουσία που του δίνει τις αρωματικές του ιδιότητες.

Τα φύλλα περιέχουν στερόλες, στερυλικούς εστέρες, λιπαρές αλκοόλες, ελεύθερα λιπαρά οξέα (παλμιτικό, ολεϊκό και το λινολεϊκό οξύ), φλαβονοειδή (εριοδουκτιόλη, απιγενίνη, λουτεολίνη και κερκετίνη), κηρούς, τριγλυκερίδια, υδρογονάνθρακες, καρβακρόλη, εστέρες και τριτερπενικά οξέα.

Χαρακτηριστικό του βοτάνου είναι ότι αν καλλιεργηθεί χάνει σημαντικά από τις ιδιότητες του και ιδιαίτερα αν καλλιεργηθεί εκτός Κρήτης σε τίποτα δεν θυμίζει το δίκταμο που προσφέρει η φύση. Όπως έλεγαν οι παλιοί «ο Δίας που το φύτεψε στ' άνω μέρη, μανίζει όταν οι κατωμέριτες το καλλιεργούν και για αυτό τους παίρνει το θυμό, και όταν τον πίνεις για βραστάρι, θαρρείς πως ρουφάς θυμό».

Ανθιση - Χρησιμοποιούμενα μέρη - Συλλογή

Χρήσιμα μέρη του φυτού, για φαρμακευτικούς σκοπούς, είναι τα αέρια μέρη. Το βότανο πρέπει να φυλάσσεται σε κουτιά ή σε γυάλινα βάζα καλά

σφραγισμένα, γιατί αλλιώς το φυτό χάνει τη μυρωδιά και τις θεραπευτικές ιδιότητές του. Οι καλά αποθηκευμένες κορυφές του φυτού έχουν δυνατή μυρωδιά σαν βάλσαμο. Το δίκταμο κατά την παράδοση συλλέγεται μετά του Προφήτη Ηλία (20 Ιουλίου) όταν είναι πια «λαδωμένος» μέχρι και τέλος του Οκτώβρη.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το δίκταμο δρα ως αποτελεσματικό αντιοξειδωτικό στον ανθρώπινο οργανισμό ενώ έχει διαπιστωθεί ότι τόσο τα φύλλα όσο και το αιθέριο έλαιο του φυτού έχουν αντιμικροβιακή δράση.

Το δίκταμο εμφανίζει επουλωτικές και συτυπικές ιδιότητες και για τον λόγο αυτό θεωρείται φάρμακο για το στομάχι, αλλά και για τα αποστήματα και τα σπυριά (σαν κατάπλασμα). Καταπραΰνει τους πόνους του στομάχου και των εντέρων. Για τους παραπάνω λόγους συστήνεται σε διαταραχές, κολλικούς και φλεγμονές του γαστρεντερικού συστήματος. Είναι ευστόμαχο και πολύ χωνευτικό.

Συνιστάται σε νευρικές διαταραχές, νευρικούς πονοκεφάλους και άλλα νοσήματα του νευρικού συστήματος, εξαιτίας των καταπραυντικών ιδιοτήτων που εμφανίζει.

Για τις αντισηπτικές του ιδιότητες χρησιμοποιείται σε διαλείποντες πυρετούς, γρίπη και κρυολογήματα.

Τέλος, χρησιμοποιείται ως αιμοστατικό και τονωτικό.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα φλιτζάνι βραστό νερό σε ένα κουτάλι τσαγιού ξηρό βότανο και το αφήνουμε σκεπασμένο για 10 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε δύο φορές την ημέρα.

Προφυλάξεις

Το μόνο που πρέπει να προσέχουμε είναι η υπερδοσολογία, πράγμα που ισχύει για όλα τα βότανα. Καλό είναι να μην καταναλώνεται από τις εγκύους συχνά.

